

Beindult az élet a maroskeresztúri ipari parkban

Eredeti járműalkatrészek a nagyvilágba

Fotó: Nagy Tibor

A maroskeresztúri új ipari parkba költöztette vállalkozását nyáradtói székhelyéről a járművek kipufogórendszeréhez alkatrészeket gyártó Sacons Kft. Ennek apropóján a keresztúri származású cégvezetővel, Szász Sándorral beszélgettünk, előtte pedig az ipari park illetékese, a szintén helybéli Orbán László Levente nyilatkozott lapunknak.

Nagy Székely Ildikó

– 2019-ben vásároltam meg a befektetésekkel, ingatlanfejlesztésekkel foglalkozó céggel a maroskeresztúri egykori pártgazdaság közel öthektáros területét. Először lakóparkban gondolkodtam, de a megyében már számos ilyen létesítmény van, ugyanakkor az ipar gazdaságilag sokkal nagyobb hasznot hoz egy település számára. Meglátásom szerint ez a vidék a közeljövőben, az autópálya elkészültével egy kapu lehet nyugat felé, ezért itt rengeteg ipari tevékenységre lesz szükség.

(Folytatás a 6. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

Kiadják az egészségbiztosítási kártyák másodpéldányát

Akik az elmúlt év során elvesztették egészségbiztosítási kártyájukat, akiktől az irataikkal együtt ellopták, vagy akiknek megrongálódott, január kezdetétől kivethetik a kártya másodpéldányát, ami 2029-ben jár le.

2.

Petőfi Sándor- emlékhét a Bolyaiban

Hajdú Zoltán, az iskola igazgatója elmondta, hogy a héten a diákok irodalmi kávéházakban vehetnek részt, a nagyszünetben minden nap lesz vilámszűnet, de sor kerül szavalásra, valamint a Bolyai Farkas Elméleti Líceum diákjai által megzenésített Petőfi-versek eléneklésére is.

4.

A Marx József Fotóklub éves szemléje

Január 12-én, csütörtök délután a marosvásárhelyi Bernády Házban nyílt meg a marosvásárhelyi Marx József Fotóklub Téli tárlata, amely a tagok (és nem csak) többnyire tavaly készített alkotásait mutatja be.

5.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdijas ügyfele számára:

50%-os kedvezménnyel

kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék
2023. január 31-ig a marosvásárhelyi Köztársaság tér 5.
és Dózsa György utca 64–68. szám alatti üzletekben.

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a **0265-212-304-es telefonszámot!**

Aktuális

A legszomorúbb nap és a többi

Mózes Edith

Állítólag 16-án, hétfőn volt az év legszomorúbb napja. Legalábbis 2005 óta, amikor Cliff Arnall professzor egy bonyolult egyenlet alapján megállapította, hogy ekkorra a karácsonyfát a legtöbben kidobták, eltűnt az ünnep csillogása, és bár december 21. után egyre hosszabbak a nappalok, a téli időjárás miatt mégis borongós, sötét a január. Az ünnepek kiűritették a családi kasszát, fokozódik a monotónia érzése, ráadásul hétfő van.

Hogy mennyi a valóság ebből az egészből? Az igazság az, hogy Arnall professzor egy PR-ügynökség megbízásából készítette el az egyenletét, így nem lehet tudományosan megalapozottnak nevezni.

Am Romániában más a helyzet. A hírsatornákat nézve az év minden napja szomorú ebben az országban, ahol szinte semmi sem működik. A tavalyi energia- és élelmiszerár-emeléseket idén újabbak követték. Az ünnepek előtt, alatt és után az emberek tüntetéseken kiáltják világgá elégedetlenségüket, a hírek nagy része a influenzajárvány és a legújabb gyilkos vírus okozta elhalálozásokról, ittás vagy drogos állapotban okozott halálos közúti balesetekről szól.

Persze, nem mindenki szomorú. Politikusaink például inkább izgatottak vagy dühösek, tele vannak bosszúvágygal azok ellen, akik akadályozzák a schengeni csatlakozást, „felvásárolják” az országot (érdekes módon, mostanában nem emlegetik a „nu ne vindem țara” szlogen). Egyeseket azonban ennél is jobban érdekel a hamarosan sorra kerülő politikai „vetésforgó”, amikor a liberálisoknak át

(Folytatás a 3. oldalon)

CCCCC.CCCCC
JANUÁR
17., kedd
A Nap kel
 8 óra 1 perckor,
lenyugszik
 17 óra 4 perckor.
Az év 17. napja,
hátravan 348 nap.

**Isten éltesse!*

Ma ANTAL és ANTÓNIA,
 holnap PIROSKA napja.
PIROSKA: a latin Priscából alakult, jelentése: tiszteletreméltó.

Kiadják az egészségbiztosítási kártyák másodpéldányát

Akik az elmúlt év során elvesztették egészségbiztosítási kártyájukat, akiktől az irataikkal együtt ellopták, vagy akiknek megrongálódott, január kezdetétől kivehetik a kártya másodpéldányát, ami 2029-ben jár le.

Nagy könnyebbség ez az érintetteknek, hiszen háromhavonta meg kellett újítani a kártyát helyettesítő igazolást, hogy a családorvosnál fogadják őket. A másodpéldányt a megyei egészségbiztosítási pénztár székhelyén válthatják ki, és mivel nem postázzák, a postai költséget is visszaadják – tájékoztatót *Biró Rodica*, a szerződéskezelési osztály igazgatója.

Valószínű sokakat érdekel, hogy rendelkeznek ugyan a kártyával, de annak az érvényességi ideje lejárt. Nos, annak ellenére ma is elfogadja a rendszer, mivel érvényességüket kétszer is meghosszabbították.

Feltehetően vannak, akik emlékeznek még, hogy 2013-tól térünk rá az egészségügyi kártyák használatára, állítólag azért, hogy átláthatóbb és hatékonyabb legyen az egészségügyi rendszer. A változás kezdetben sok problémával járt. Sajnos, a rendszer manapság sem működik zökkenőmentesen, sok a kényszerszünet, amikor az orvos nem tud térítéses vagy ingyenes vényt felírni, a patikák pedig nem tudják kiadni a felírt gyógyszereket. A 2013-ban ki-

bocsátott kártyák érvényessége kezdetben öt év után járt volna le, amit utóbb hét évre hosszabbítottak meg. 2020-ban viszont már 14 millió állampolgárt érintett volna a kártyák érvényességének a lejáta. Emiatt a 2020. évi 483-as kormányhatározattal újabb hét évre tolták ki a kártyák érvényességét. Ezzel 550 ezer lejt takarított meg az egészségbiztosítási pénztár, az összeget állítólag az egészségügy más területein használták fel.

Manapság a feltüntetett lejáratú idő ellenére az informatikai rendszer minden kártyát felismer, és automatikusan átírja az érvényességét, amikor a családorvos gyógyszer írt fel, vagy orvosi levelet állít ki.

Bár a 18 évet betöltött fiatalok is kártyát kellene kapjanak, de mivel új kártyákat nem nyomtatnak, az egészségbiztosítási pénztár felveszi a kapcsolatot a tanintézményekkel, hogy automatikusan beírják őket a rendszerbe, és kártya nélkül az őket megillető ingyenes ellátásban részesüljenek – tudtuk meg az egészségbiztosítási pénztár illetékesétől.

Aki külföldre utazik, továbbra is igényelheti az Európai Egészségbiztosítási Kártyát, amit ha idejében kér, egy hét alatt a megjelölt lakhelyére küldik, és két évig érvényes marad. *(bodolai)*

IDŐJÁRÁS
Eső lehetséges
Hőmérséklet:
 max. 10 °C
 min. 2 °C

VALUTAÁRFOLYAM
 BNR – 2023. január 16.

1 EUR	4,9405
1 USD	4,5614
100 HUF	1,2386
1 g ARANY	281,0314

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

12 napos terápiás program

A Bonus Pastor Alapítvány február 6–17. között tartja az idei első 12 napos terápiás programot a magyarórádi terápia otthonban szenvedélybetegek és felnőtt hozzátartozói számára. Mindazok jelentkezését várják, akik változtatni szeretnének alkohol-, játék- vagy társfüggőséggel terhelt életmódjukon. Jelentkezni január 30-ig lehet Marosvásárhelyről és környékéről McAlister Magdolnánál a 0752-246-814-es telefonszámon, ahol további tájékoztatás is kérhető a programról.

Diákelőadások

a Spectrum Színházban

Január 18-án, szerdán, 19-én, csütörtökön és 20-án, pénteken délután 1 órától a Petőfi-év tiszteletére készült *Bolond Istók* című előadást játsszák diákoknak a Spectrum Színházban. A produkcióban a költőóriás vándorszínész kora, korai verselése, levelei, szerelmének és költészetének beteljesülése és a forradalmi eszmékkel átfűtött hazafias versei köszönnek vissza zenés-játékos formában. Rendező: Török Viola. Az előadás tisztelgés a magyar kultúra napja előtt, időtartama 70 perc (szünet nélkül).

Nyugdíjasok pótszilveszteri bálja

A Maros megyei magyar nyugdíjasok klubja várja a jelentkezőket a január 20-i, pénteki pótszilveszteri báljára. Feliratkozni és érdeklődni a 0744-928-299-es telefonszámon lehet naponta 9–14 óra között.

Drogos sofírt azonosítottak

Január 15-én, vasárnap este a szászrégeni közlekedésrendészek a város területén, a Mihai Viteazu utcában igazoltattak egy 19 éves sofírt. A drogteszt kimutatta, hogy a fiatalember tudatmódosító szerek hatása alatt ült kormányhoz. Az illetőt kórházba kísérték további vizsgálatokra, bűnügyi eljárás indult ellene.

A szerencse zsoldosai – vetítés a G Cafében

Az Édentől keletre filmklub szervezésében A szerencse zsoldosai (*Hard Eight*) című 1996-os filmet vetítik január 18-án, szerdán 19 órakor a marosvásárhelyi G Cafében. A film rendezője Paul Thomas Anderson, színészek: Philip Baker Hall, John C. Reilly, Gwyneth Paltrow, Samuel L. Jackson.

A János vitéz

a Maros Művészegyüttesnél

Január 17-én, kedden (ma) 19 órakor a János vitéz című táncos mesejátékkal lép közönség elé a Maros Művészegyüttes a kövesdombi színházban. Rendező-koreográfus Novák Ferenc Tata, zeneszerző Rossa László, szövegíró Novák Péter, a koreográfus munkatársai: Rémi Tünde és Lengyel Szabolcs. Ezt követően január 24-én, kedden viszik újra színre az előadást, amelynek megtekintéséhez előzetes helyfoglalás szükséges a 0757-059-594-es telefonszámon.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Az egészségbiztosítási pénztár épülete Marosvásárhelyen

Fotó: Nagy Tibor

RENDEZVÉNYEK

Ökumenikus imahét Marosvásárhelyen

Marosvásárhelyen január 15-én, vasárnap vette kezdetét az ökumenikus imahét, amelynek anyagát a Minnesotai Egyházak Tanácsa állította össze. 17-én, kedden (ma) a Gecse utcai református kistemplomban Péter Artúr római katolikus főesperes, 18-án, szerdán a kövesdombi unitárius templomban Lőrincz János református lelkész, 19-én, csütörtökön a Szent Kozma és Damján római katolikus templomban Lőrincz István református lelkész hirdeti az igét. 20-án, pénteken a Keresztelő Szent János-plébánián Benkő Mihály református lelkész, 21-én, szombaton a Gecse utcai templomban Balázs Ferenc római katolikus plébános szolgál. A zárónapon, január 22-én, vasárnap a Vártemplomban Szénégető István római katolikus plébános hirdeti Isten igéjét. Az alkalmak minden este 6 órakor kezdődnek.

A kultúra hete soron következő rendezvényei

A Studium Prosero Alapítvány szervezésében január 15–22. között zajlik Marosvásárhelyen a kultúra hetének rendezvénysorozata. 17-én, kedden (ma) 15.30-tól a Studium Hub látványkávészóban (Bolyai tér 15. szám)

Vass Norbert író-költő készülő novelláskötetéből olvas fel, 17 órától rövidfilmmaraton kezdődik. 18-án, szerdán 17 órától Veress Zsombor segesvári gyógyszerész utazási élményeiről tart vetített képes beszámolót. 19-én, csütörtökön 17 órakor a kávézóban Kiss Csekme Márta Orvosaink emlékezete 4. A marosvásárhelyi állami köztetők orvos-sírjai és kiegészítések című kötetét mutatják be. 20-án, pénteken 11 órakor könyvbemutatóval egybekötött gyermekfoglalkozásra kerül sor, a Tóbiás és Galagonya prevenciós mesekönyvekkel ismerkedhetnek meg az érdeklődők a látványkávészóban. 17 órakor a Studium Hub nagy konferenciatermében Bányai Réka A mikházi és szászhegyi ferences kolostorok régi könyvei című munkáját mutatják be, ennek kapcsán ismeretterjesztő előadás is lesz. 18 órakor az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány dísztermében (Sáros utca 1. szám) ifjúsági táncbázis kezdődik.

Nincs más név – újévi keresztény zenefesztivál

Első alkalommal kerül sor január 21-én, szombaton 17 órakor a marosvásárhelyi Kultúrpalota nagytermében a Nincs más név újévi keresztény zenefesztiválra. A rendezvény központi témája a gondviselés. Fellépő zenekarok: a szászrégeni Sófár, a székelyudvarhelyi Fundamentum, a marosvásárhelyi Reménység és a magyarországi PZM együttes. Igét hirdet Lukács Vilmos István református lelképásztor. A belépés ingyenes.

NÉPÚJSÁG
 ÖNÁLLÓ
 MAROS MEGYEI NAPILAP
 Kiadja az IMPRESS KFT.
 FŐSZERKESZTŐ:
 Karácsonyi Zsigmond
 LAPSZERKESZTŐK:
 Antalfi Imola
 Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
 Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujas.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujas.ro E-mail: nepujas@e-nepujas.ro
 Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
 A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
 ISSN 1584-3238 (online)

Júliustól fegyelmi eljárást lehet indítani a fűzős irattartót követelő tisztviselők ellen

Sebastian Burduja kutatási miniszter pénteken kijelentette, hogy júliustól fegyelmi eljárást indíthatnak azon tisztviselők ellen, akik a román állami intézmények által kiállított dokumentumokról másolatot vagy fűzős irattartót („dosar cu șină”) kérnek az ügyintézésre érkező polgároktól.

Gyulafehérváron tartott sajtótájékoztatóján a miniszter kijelentette, a Klaus Iohannis államfő által nemrég kihirdetett törvényt ő maga kezdeményezte parlamenti képviselőként, és a törvény egyéb mellett megtiltja az állami közintézményeknek, hogy más állami intézmények által kiállított dokumentumokról másolatot vagy fűzős irattartót és más típusú irattartót vagy egyéb irodai cikket kérjenek a polgároktól, illetve azt is, hogy fénymásoló gépeket működtessenek az intézményekben, amelyeken fizetés ellenében készítenek másolatokat az iratokról.

Burduja elmondta, hat hónapos végrehajtási határidő van, tehát júliustól lesznek hatályosak a jogszabály előírásai.

Az egyik újságíró azon felvetésére, hogy egyes intézményekben egyelőre lehetetlen lesz megvalósítani a dokumentumok digitális úton történő továbbítását, a miniszter leszögezte, hogy közbeszerzési eljárást indítottak a kormányzati felhő megvalósítására, amely egy országos interoperabilitási adatplatformot is tartalmazni fog.

„Az interoperabilitás törvénye szankciókat szab ki azokra az intézményekre, amelyek nem kapcsolják össze adatbázisukat. Igaz, ez rövid távon nem lesz megvalósítható” – mondta a miniszter.

Hozzátette azonban, hogy azok az intézmények, amelyek még mindig fizikai formában őrzik archívumaikat, nem kérhetnek a polgároktól másolatokat az állami intézmények által kibocsátott iratokról, azokat saját tisztviselőiknek kell helyben elkészíteniük.

A kormányzati felhőnek 2026-re kell működőképessé válnia, de Sebastian Burduja szerint egyes adatbázisok már ez év végén elkészülnek. *(Agerpres)*

Vizsgálat indult a Hells Angels egy szervezett bűnözéssel gyanúsított tagja ellen

Románia kiadta az Amerikai Egyesült Államoknak a Hells Angels (Pokol Angyalai) motorosklub egy szervezett bűnözéssel gyanúsított tagját – közölte hétfőn a rendőrség.

Az országos rendőr-főfelügyelőség (IGPR) hivatalos tájékoztatása szerint 2020-ban a rendőrség és a szervezett bűnözés és terrorizmus elleni ügyészség (DIICOT) az amerikai kábítószerezellenes hivatallal (DEA) és az US Marshals Service-szel együttműködve az amerikai igazságügyi minisztérium megbízásából indított vizsgálatot a Hells Angels tagja ellen, akit nemzetközi drogkereskedelemben való részvétellel, pénzmosásban való bűnrészességgel, a fegyverekre és lőszerre vonatkozó törvények megsértésével, emberölés előkészítésével, szervezett bűnözői csoport létrehozásával gyanúsítanak.

Az amerikai partnerek által kiadott nemzetközi körözés alapján a román hatóságok tavaly decemberben letartóztatták a keresett román állampolgárt, majd januárban a kiadatási ké-

relmet is jóváhagyták. A Hells Angels tagját az Egyesült Államokba szállítják, ott kell majd bíróság elé állnia.

A média szerint Marius Lazarról van szó, aki a – világszerte több mint háromezer tagot számláló – motorosklub bukaresti vezetőjeként 2020-ban állítólag 400 kilogrammnyi kokain és metamfetamin Amerikából történő beszerzését és Új-Zélandba juttatását, illetve egy rivális banda két tagjának meggyilkolását szervezte meg. Elfogásakor 50 ezer euró készpénzt találtak nála.

Lazart először 2020 novemberében, két feltételezett új-zélandi bűntársával együtt vette őrizetbe a DIICOT az amerikai hatóságokkal közösen végzett nyomozás és rajtaütés eredményeként. Az Egyesült Államok már akkor kérte kiadatását, miután azonban védőügyvédje az Emberi Jogok Európai Bíróságához fordult, a bukaresti táblabíróság Lazar büntetlen előéletére hivatkozva tavaly nyáron elrendelte a hatósági felügyelet feloldását. *(MTI)*

Az orosz erők ismét Herszont lötték

Az orosz erők hétfő délelőtt egy toronyházat, egy bentlakásos iskolát és egy gyermekkórházat támadtak meg Herszon városában, aminek következtében egy ember, az elmúlt nap folyamán pedig hárman haltak meg a térségben – közölte Jaroszlav Janusevics, Herszon megye kormányzója a Telegramon.

A tisztségviselő hozzátette, hogy az elmúlt nap során az orosz hadsereg kilencven alkalommal támadta meg Herszon megyét harcokcsikkal, aknavetőkkel és rakéta-sorozatvetőkkel. Ezen belül 21-szer lötték a megyeszékhelyet, Herszont. A város lakónegyedeit is csapás érte. Megjegyezte, hogy az oroszok célzott lövést adtak le a Nemzetközi Vöröskereszt épületére, a városi kórházra, a fogyatékos gyermekek rehabilitációs központjára, egy hajógyárra, egy létfonosságú infrastrukturális létesítményre és a lakóépületekre. A halálos áldozatok mellett 14 lakos szenvedett különböző súlyosságú sérüléseket.

Olekszandr Sztaruh, Zaporizzsja megye kormányzója arról adott hírt, hogy hétfőre virradó éjjel az orosz erők rakétacsa-

pást mértek Zaporizzsja városra és peremvidékére, a támadás következtében öt civil, köztük két gyermek megsebesült. Kirilo Timosenko, az ukrán elnöki iroda helyettes vezetője nyilvánosságra hozta, hogy egy rakéta egy ötemeletes lakóház mellett csapódott be, ennek következtében sérült meg az említett öt helyi lakos, köztük egy 9 és egy 15 éves gyermek.

A katasztrófavédelmi szolgálat közölte, hogy negyvenre emelkedett Dnyipróban a halálos áldozatok száma, és három gyermek van közöttük. A megyeszékhelyen szombaton talált el egy orosz lövedék egy kilencemeletes lakóházat. A sérültek száma 75-re emelkedett, közülük 15 gyermek. 39 embert mentettek ki, a 46 eltűntből 12-t találtak meg eddig.

Az Ukrenerho áramszolgáltató vállalat közben arról tájékoztatott, hogy jelentősen megnőtt az energiahány Ukrajnában, amit az erőművek elleni rakétatámadások okoztak. A regionális energiatarsaságoknak egész napra csökkentett fogyasztást írtak elő, kilenc régióban pedig vészleállást rendeltek el. *(MTI)*

Elfogták a szicíliai maffiavezért, Olaszország legkeresettebb szökevényét

Őrizetbe vették a Cosa Nostra szicíliai maffiaszervezet vezetőjeként ismert és 1993 óta körözött Matteo Messina Denarót, akit Palermo város utcáin, egy presszóban fogott el a csendőrség szervezett bűnözés elleni egysége hétfőn reggel.

A hatóságok egy rövid videófelvételt tettek közzé, amelyen látszik, hogyan szállítják el egy fehér furgonnal a férfit. Az akcióban részt vevő csendőrök megölték egymást, a helyszínen álló emberek pedig megtapsolták a csendőröket.

A hatvanéves Matteo Messina Denaro éppen egy presszóban fogyasztotta reggelijét. Nem tanúsított ellenállást. A közeli Maddalena nevű magánklinikára tartott, ahol hamis személyazonossággal onkológiai kezelésen vett volna részt. Az 1962-ben született Matteo Messina Denaro harminc éve vezette az ország körözési listát. 1994 óta a nemzetközi körözési listákon is szerepelt. A szicíliai Castelvetroano egykori maffiavezérének fiaként 1993-ban vette át a Cosa Nostra vezetését, és azóta keresték a hatóságok. A keresztapa szerepét attól a Tito Riinától vette át, akit 23 év körözés után éppen harminc éve, 1993. január 15-én tartóztattak le, szintén Palermo utcáin, amikor kilépett egyik tartózkodási helyéről.

A szicíliai „maffiafőnökök főnökének” nevezett Matteo Messina Denarót a távollétében tartott perekben többszörös életfogytiglani börtönbüntetésre ítélték többek között az 1992-es szicíliai ügyészyilkosságokért, az 1993-as bombamerényletekért, amelyeket a maffia Milánóban, Firenzében és Rómában hajtott végre, valamint a 15 éves Giuseppe Di Mat-

teo meggyilkolásáért, akit Matteo Messina Denaro parancsára savban oldottak fel, mivel apja a maffia ellen vallott. Évtizedek óta fantomkép alapján igyekeztek őt azonosítani, mivel az utolsó róla készült fénykép még fiatalon ábrázolta. Számos legenda övezte, például az, hogy szereti a fényűzést.

Matteo Messina Denaro elfogása újabb csapást jelent az utóbbi évtizedekben egyébként is erősen meggyengült szicíliai bünszervezet számára. A Cosa Nostrát ma már a calabriai 'ndrangheta helyettesíti az olasz bünszervezetek rangsorában.

A „Diabolik” és „U’ Seccu” (A keszeg), valamint a Láthatatlan néven is ismert Matteo Messina Denaro több évtizedes bujkálása során is szorosban kézben tartotta a szicíliai maffia tevékenységét, amely az uzsorától a gyilkosságokon át az állami közbeszerzési pályázatokon való részvételekig terjed, például az sziget szélenergiaparkjainak kiépítését is átszövi, ahogyan ezt a hatósági vizsgálatok bizonyították. A hatóságok kitarató munkával a „Boss” elszigetelésén dolgoztak: letartóztatása annak bizonyítéka, hogy megtört az öt övező védelmi háló. Abban a San Lorenzo városnegyedben fogták el, amelyet az egyik hozzá leghűségesebb klán vezetett eddig.

Giorgia Meloni kormányfő az állam nagy győzelmének nevezte Matteo Messina Denaro elfogását. Az államfő Sergio Mattarella a belügyminiszter Matteo Piantadosinak gratulált.

Ennél hosszabb idő csak egy korábbi maffiafőnök, a 2016-ban elhunyt Bernardo Provenzano elfogásához kellett, akit 38 év bujkálás után 2006-ban egy Palermo közeli tanyán tartóztattak le. *(MTI)*

Ország – világ

Nagy értékű dél-koreai adomány

Megközelítőleg nyolcmillió dollár értékű adományt – orvosi és számítástechnikai felszereléseket – adományoz Dél-Korea Romániának – jelentette be Alexandru Rafila egészségügyi miniszter Rim Kap-szo dél-koreai nagykövettel közösen tartott hétfői sajtótájékoztatóján. Dél-Korea viszonzásképpen küldi az adományt, miután Románia koronavírus elleni vakcinákat adományozott a távol-keleti országnak. Rafila közölte, az eszközök az Országos Közegészségügyi Intézet (INSP) és a regionális közegészségügyi központok tevékenységéhez szükségesek, és ez év közepeztől novemberig érkeznek az országba. Az adomány a dohány, dohánytermék és vízminőség ellenőrzésére kifejlesztett komplex felszereléseket, fertőző betegségek diagnosztizálására, szekvenálásra alkalmas berendezéseket, valamint nagy kapacitású fagyasztókat tartalmaz; utóbbiakban minusz 80 fokon tárolhatók majd a biológiai termékek, oltóanyagok. A felszereléseket Bukarestbe, Kolozsvárra, Temesvárra, Marosvásárhelyre és Iași-ba, a regionális közegészségügyi központokba szállítják. *(Agerpres)*

Holtan találták Magyaroszávat alpolgármesterét

Holtan találták meg vasárnap délelőtt Magyaroszávat alpolgármesterét, Nagy Istvánt – közölte a Kolozs megyei rendőr-főkapitányság. A tájékoztatás szerint a 49 éves férfit a Kolozs megyei település határában, felakasztva találták meg. Idegenkezűsége utaló nyomot nem találtak rajta. A holttestet felboncolják, a rendőrség gondatlanságból elkövetett emberölés miatt kezdett kivizsgálásba. Az alpolgármester pénteken, január 13-án tűnt el. Szabó Mihály, Magyaroszávat alpolgármestere azt mondta, csütörtök óta nem látta az alpolgármestert. Nagy István keresésében több mint száz személy vett részt, a rendőrök és csendőrök munkáját nyomozókutyák, önkéntesek és a település lakói is segítették. *(Agerpres)*

Az átlagnál melegebb lesz az idő

A sokéves átlagnál jóval melegebb lesz az idő a héten, a hőmérséklet január 22. után közelít majd a január második felére jellemző értékekhez – derül ki az Országos Meteorológiai Szolgálat (ANM) január 16-29. közötti időszakra vonatkozó előrejelzéséből. Erdélyben a következő két hét legnagyobb részében a januárban megszokottnál enyhébb időjárás várható, különösen január 17-től 22-ig, amikor a nappali hőmérsékleti csúcserőtekek 9 és 15 Celsius-fok, az éjszakai minimumok pedig 0 és 5 fok között váltakoznak majd. Január 23-tól lehűlés következik, de továbbra is szokatlanul enyhe idő lesz, nappal 0-4 fok, éjszaka -6 és -2 fok közötti átlaghőmérsékletekkel. Január 18-22. között helyenként csapadékhullás várható, eleinte eső, majd havas eső formájában. A hónap utolsó hetében már kisebb lesz a csapadék valószínűsége. *(Agerpres)*

21 százalékkal nőtt a gépkocsigyártás

Romániában tavaly 21 százalékkal nőtt a gépkocsigyártás 2021-hez képest, a legyártott járművek száma meghaladta a félmilliót – közölte a román autógyártók egyesülete hétfőn. A francia Renault tulajdonában levő Dacia 2022 decemberében mioveni-i üzemében 22.593 járművet, a teljes év folyamán pedig 314.228 autót gyártott. Az Otosan török-amerikai vegyes vállalat által birtokolt Ford Románia craiovai autógyárában decemberben 13.337, a teljes tavalyi év folyamán pedig 195.237 gépkocsi gördült le a gyártósorokról. A tavaly Romániában gyártott 509.465 gépkocsi 16,3 százalékos növekedést jelent a 2020. évi és 3,9 százalékos növekedést a korábbi csúcshoz számított 2019. évi termeléshez képest, a romániai autógyártásnak tehát mostanra sikerült túljutnia koronavírus-világjárvány és a félvezetők hiánya okozta válságon. *(MTI)*

A legszomorúbb nap és a többi

(Folytatás az 1. oldalról)

kell(ene) engedniük a miniszterelnöki bársonyszéket a szociáldemokratáknak. Illetve a jövő évi választások.

A dolgok a korábbi koalíciós szerződés ellenére sem egyértelműek, és bár a szocdem elnök szakértői lázasan dolgoznak az új kormányprogramon, liberális oldalon olyan megjegyzések is elhangzanak, hogy talán mégsem kellene lemondani a saját miniszterelnökségről. Abban sem lehetnek biztosak, hogy az államfő – akiről soha nem lehet tudni, mit gondol –, annak ellenére, hogy írásos szerződésben rögzítették a koalíció létrejöttét, rábólint a „vörös pestis” jelöltjére. Az ügyben csak az RMDSZ nem érintett, hiszen mindegyik pártvezér azt mondja, a koalíció az RMDSZ-szel megy előre, a szövetség elnöke meg azt állítja, rájuk nem vonatkozik a két nagyobbik kormánypártot izgalomban tartó funkciócsere.

Szóval nem vidám a helyzet. Egy ismerősöm szerint itt minden nap szomorú vagy még szomorúbb...

Petőfi Sándor-emlékhét a Bolyaiban

Közelebb hozni a magyar költészetet a diákokhoz

A Petőfi-emlékhét megnyitóján, beszédet mond Hajdú Zoltán, a Bolyai Farkas Elméleti Líceum igazgatója

Petőfi Sándor a magyar nemzet egyik, ha nem a legkiemelkedőbb költője. Nem túlzás azt állítani, hogy verseiből szinte mindenki tud idézni néhány sort. A költő, aki mindössze 26 évet élt, 200 évvel ezelőtt született. A kerek évforduló kapcsán Petőfi-emlékhetet tartanak a Bolyai Farkas Elméleti Líceumban.

Nagy-Bodó Szilárd

Hajdú Zoltán, az iskola igazgatója elmondta, hogy a héten a diákok irodalmi kávéházakban vehetnek részt, a nagyszünetben minden nap lesz villámcsődület, de sor kerül szavalásra, valamint a Bolyai Farkas Elméleti Líceum diákjai által megzenésített Petőfi-versek előadására is. Az igazgató hangsúlyozta, a versekhez a dallamot a diákok írták. Az emlékhét záróakordjaként január 20-án, pénteken 14 órakor megkoszorúzzák a marosvásárhelyi Petőfi-szobrot. Erre a programra minden érdeklődőt várnak. Az emlékhét részletes programja a bolyai.ro honlapon tekinthető meg.

Petőfi Sándor neve elsősorban irodalomórán kerül szóba, ahol nemcsak a műveiről, hanem az életpályájáról is tanulnak. Hetedik osztályban kisebbségtörténelem órán is szó van róla mint az 1848-1849-es forradalom legismertebb alakjáról. A tanítási programnak kimondottan nem része Petőfi Sándor életpályájának bemutatása, de Hajdú Zoltán biztos benne, hogy a Bolyai Farkas Elméleti Líceumban mind a magyar, mind a történelem szakos tanárok beszélnek erről is a művek vagy a történelemlecke kapcsán. Az igazgató úgy vélekedett, hogy pont olyan fantasztikus Petőfi életrajza, mint amilyen fantasztikusak a versei.

A Petőfi-emlékhétnek a Bolyai Diákszövetség is partnere. Ennek és az interaktív programoknak köszönhetően a diákok nagy számban fognak részt venni a programokon, mondta az igazgató, hozzátéve, hogy reményei szerint pénteken sokkal nagyobb tudásanyag lesz a diákok birtokában Petőfiről, mint hétfőn, amikor beléptek az iskola kapuján.

Petőfi Sándor költő már életében

is ismert volt, mondta *Fekete Erzsébet* magyar szakos tanár, az emlékhét társszervezője. Már akkor a magyar nép költőjeként, az egyik legismertebb költőként tartották számon. Mind a mai napig őt tartják a legismertebb költőnek, azonban kopik a Petőfit övező legenda, aminek az a magyarázata, hogy egyre kevesebb diák olvas, különösen verset. A tanár hozzátette, hogy a kávéházi órákon többek között arról beszélgetnek a diákokkal, hogy miként is született a Pilvax kávéház, illetve milyen történelme van. Ezzel kapcsolatban az interneten fellelhető videót a kávéházi magyaróra keretében megnézték, ezzel is színesítve a tudásátadást.

Az ilyen és ehhez hasonló tanórákat sokkal jobbnak tartják a diákok a szokásosnál, mondta el lapunknak *Soós Katalin* magyar szakos tanár, a Petőfi-emlékhét

társszervezője. Véleménye szerint a diákok igen nyitottak az újdonságok iránt, illetve kimondottan kreatívak. Utóbbira jó példa, hogy egyes esetekben olyan különleges módon oldják meg a tanórai feladatokat, ahogy azt egy felnőtt nem is gondolná.

Fekete Erzsébet hozzátette, nem az az elsődleges cél, hogy Petőfi nimbusát emeljék, hanem hogy az iskola tanulói nagyobb mértékben kezdjenek el foglalkozni az irodalommal, és tisztázódjon bennük, hogy az irodalom nem egy elvont dolog, hanem egy olyan tényező, amely lehetőséget ad arra, hogy értékek szülessenek. Soós Katalin úgy vélekedett, hogy változatos programkínálatot állítottak össze, és reménykednek abban, hogy mind a diákok ismeretét tudják bővíteni, mind a kíváncsiságukat fogják tudni fokozni a hét végére.

A megnyitóra összesereglett diákok

Fotók: Nagy-Bodó Szilárd

Szakember: februárban is magas lesz a légúti megbetegedések száma

Január második felében és februárban is magas lesz a légúti megbetegedések száma, ami egyfajta „visszatérés a normalitáshoz” három év koronavírus-járvány után – nyilatkozta a bukaresti Matei Balsz Intézet orvos igazgatója.

Adrian Marinescu szerint a légúti megbetegedések száma márciusban már némileg csökkenhet, amikor még lesznek influenzás esetek, de „határozottan jobb lesz a helyzet”. Addig – akár kihirdetik az influenzajárványt, akár nem – magas lesz a légúti fertőzések száma, és az influenza mellett a koronavírus és más vírusok is terjednek. A megelőzés módja közös valamennyi vírus esetében, ugyanakkor a SARS-CoV-2 és az influenza ellen oltással is lehet védekezni – magyarázta a szakember. Meglátása szerint a légúti fertőzésekkel járó téli időszak tulajdonképpen egyfajta visszatérés a normalitáshoz három év járvány után. Mint mondta, a pandémia előtt is voltak ehhez hasonlóan nehéz periódusok, amelyekhez képest most új elem, hogy párhuzamosan a koronavírus is terjed még, és sokkal több a fertőzött, mint azt a hivatalos adatok mutatják. Emellett nehezíti a helyzetet, hogy az elmúlt három évben a SARS-CoV-2-től eltérő vírusok terjedése sokkal lassúbb volt, így most többen betegednek meg.

Amint lejár a téli vakáció, és a gyerekek visszatérnek az iskolába, még könnyebben fognak terjedni a különféle vírusok. „De ez nem világvége, a fertőzöttek magas száma nem jelenti azt, hogy súlyos lefolyású a betegség. A kicsiknél az esetek

többségében enyhe tünetei vannak” – fogalmazott a szakember.

A bukaresti Marius Nasta Intézetet vezető *Beatrice Mahler* az Agerpresnek elmondta, nagyon sok tüdőgyulladásos beteget kezelnek jelenleg, és az elmúlt héten beutalt pácienseknél inkább az influenza és a légúti szinciciális vírus idézte elő a megbetegedést, mintsem a koronavírus, ahogyan azt az elmúlt években megszokhattuk.

A kórházi kezelésre szoruló tüdőgyulladásos betegeknél vírusos és bakteriális fertőzés áll fenn egyszerre. Utóbbi antibiotikumos kezelést igényel, és nagyon sok esetben az antibiotikum-rezisztencia nehezíti az orvosok dolgát. A szakember szerint ez az elmúlt két év túlzott antibiotikum-fogyasztásának számlájára írható. „Nem ért bennünket váratlanul ez a helyzet, de nehezen kezelhető” – tette hozzá.

Mahler hangsúlyozta, ha a légúti fertőzés tünetei kitartanak és súlyosbodnak, például magas láz jelentkezik, amely nem csökken a megfázás esetén másor alkalmazott tüneti kezelésre, ha véres köpet, erős fejfájás, étvágytalanság lép fel, azonnal orvoshoz kell fordulni, főleg ha 5 éven aluli gyerekről vagy más betegségekben is szenvedő felnőttről van szó.

A szakemberek hangsúlyozták, ebben az időszakban kerülni kell a zsúfolt helyeket és a kontaktust a fertőzött személyekkel, a forgalmas helyeken és a tömegközlekedési eszközökön ajánlott maszkot viselni, a betegek pedig ne menjenek iskolába, munkahelyre. (Agerpres)

Mobilitási fórum

Kerékpársáv kijelölésére törekednek

Január 19-én, csütörtökön 16 órától a marosvásárhelyi Incub-Center hatodik emeleti gyűléstermében a Maroszéki Községi Alapítvány és a Smart Think Tank Egyesület a SUMP PLUS – Follower Cities program keretében Mobilitási fórumot tart. A találkozón a Brăila – Eminescu – Mărăști útvonalra tervezett biciklisávok kialakításának lehetőségéről beszélgetnek az érdeklődőkkel.

Vajda György

A Maroszéki Községi Alapítvány és a Smart Think Tank Egyesület másodszor szervez Mobilitási fórumot. Az első az alternatív közlekedési rendszer kiépítésének lehetőségeiről beszélgettek a meghívottakkal, civil szervezetek és az érintett intézmények képviselőivel. A második találkozón konkrét javaslattal állnak elő, hogy a parkolóhelyek átszervezésével biciklisávokat alakítsanak ki a központ és a November 7. negyed között. Az előterjesztendő tervek a kevésbé forgalmas Brăila – Mărăști – Eminescu utcákra vonatkoznak. A kezdeményezők több változatot ismertettek a megbeszélé-

sen, és követendő külföldi példákat is bemutatnak.

Marosvásárhely fenntartható mobilitási terve szerint a leginkább használt közlekedési eszköz a személygépkocsi. Naponta 49,7%-ban személygépkocsival és mindössze 8,9%-ban tömegközlekedési járművekkel közlekednek a lakosok. A kerékpározók aránya alig 2,4%. A Mobilitási fórum célja olyan intézkedéshozatal szorgalmazása, amely csökkenti a gépkocsiforgalmat, és biztonságosabb körülményeket teremt a kerékpárosoknak és gyalogosoknak. Mivel most készülnek a nagyobb utcákra tervezett buszsávok és kerékpársávok kialakítására vonatkozó megvalósíthatósági tanulmányok, a kivitelezés elhúzódhat, ezért a civil szervezet elsődleges célja, hogy a parkolás átrendezésével növelje a fenntartható közlekedési eszközök és módok számára rendelkezésre álló felületet.

Amint az első alkalommal, úgy a január 19-i eseményre is az önkormányzat, a közlekedési rendőrség képviselőit, a helyi tanácsosokat, városrendezési szakértőket és az érdekelt nemkormányzati szervezetek képviselőit várják – tájékoztatott *Heim László* kezdeményező.

Téli tárlat

A Marx József Fotóklub éves szemléje

Január 12-én, csütörtök délután a marosvásárhelyi Bernády Házban nyílt meg a marosvásárhelyi Marx József Fotóklub Téli tárlata, amely a tagok (és nem csak) többnyire tavaly készített alkotásait mutatja be. 29 fotós munkáit tekintheti meg a közönség a tárlaton, amelyet Nagy Miklós Kund művészeti író méltatott. Both Gyula, a fotóklub elnöke is köszöntötte a résztvevőket.

Érdekes szemléje a Marx József fotóklubnak a Téli tárlat, ahol sokféle koncepcióban elkészített fotó került a falra – mondta a kiállítók nagy többségének munkáját talán több évtizede követő méltató. Egyes, sajátos meglátással, képszerűségben elkészített fotók alá nem is kell odairni a szerzőt, mert ráismerhetnek a fotóművészet iránt érdeklők. Both Gyula, a klub elnöke hangsúlyozta, hogy a klub tagjai igyekeznek a névadó Marx József fotóművész hagyatékát ápolni, a képek nagy része azt a vonalat követi. Tájak, néprajzi jellegű képek, szociofotók dominálnak a kiállításon, de látni színházi felvételt és többféle üzenetet rejtő művészfotókat is. Sajátosak a tájképek, hiszen az erdélyi környezet adja mindazt, amit csak észre kell venni, meg kell

örökíteni. Másrészt – a klub egyik kiemelkedő tevékenységének is köszönhetően – a fotósok több alkalommal vehettek részt Erdély különböző falvaiban fotótáborokban, vagy hétvégeken, amikor alkalmuk adódott megismerni, közelebb kerülni a külföldiek által is oly egzotikusnak, archaikusnak tartott erdélyi életmódhoz, az em-

berekhez, s így dokumentum jellegű életképek, portrék készültek. Ezeket egészítik ki azok a fotók, amelyek egy-egy, még élő hagyományt, szokást örökítenek meg, mint a farsangolás, a disznóvágás. A klubtagok tavaly számos rangos kiállításon sikeresen szerepeltek, több díjat is elhoztak, öregbítve a több évtizedes klub hírnevét,

emelve a színvonalat. A díjazott képek közül is láthatunk néhányat a Bernády Ház emeleti kiállítótermében a gyűjteményes kiállításon.

A sokszínűség és a sokféleség erőssége a klubnak, a csütörtöki találkozások lényege, hogy tapasztalatot cseréljenek a tagok, egymás meglátását, látásmódját megosztva növeljék a fényképek üzenetének színvonalát, minőségét. Jó az, hogy az idősebb generáció – amely „letette a garast az asztalra” – mellé az új nemzedékből is felzárkóztak fiatalok, akiknek másfajta szemléletű

felvételei is helyet kaptak a tárlaton. Both Gyula elmondta, jelenleg 32 tagja van a klubnak. A marosvásárhelyi vár Szűcsök bástyájában levő székház ajtaja nyitva áll bárki előtt, aki úgy gondolja, hogy a fotográfián keresztül van valami mondani valója a világnak. A Téli tárlat is alkalom arra, hogy azok, akik talán kacérkodnak az ilyen jellegű fotográfiával, megismerjék a tagok munkáját. Mint ismeretes, az „évi termést” összegző kiállítás mellett a klub a bástyában rendszeres kiállításokat szervez nem csak tagjainak, hanem más erdélyi városokban tevékenykedő és nemzetközi hírnevet örvendő külföldi fotóművészeknek is.

A 2023-as téli tárlaton január végéig a következő kiállítók fotóit láthatja a közönség: Bálint Zsigmond, Barabási Attila Csaba, Borbély Zoltán, Both Gyula, Czire Alpár, Cs. Nemes Réka Orsolya, Cseh Ilona, Dubb Tamara, Farkas Szilárd, Fülöp Jenő, Gáll Emese, Gheorghiu Petru A., Incze István, Karácsonyi Zsigmond, Kerekes Péter Pál, Kertész Katalin, Lakó Anna, Nagy Bontond, Nemes Attila, Pataki Hajnal, Plájás István, Seres Csaba, Simon Erika, Sükösd Sándor, Tamás András, Timár Zsolt, Tordai Ede, dr. Traian Moldovan és Vajda György.

A klub továbbra is várja az érdeklődőket nemcsak a Téli tárlatra, hanem a bástyában szervezendő, idénre tervezett kiállításokra és természetesen potenciális tagjaiként is. (vajda)

Fotó: Karácsonyi Zsigmond

Nyolc éves az Erdélyi Címer- és Zászlótudományi Egyesület Világszerte ismerik és elismerik

Bírósági bejegyzése hivatalossá válásának nyolcadik évfordulóját ünnepli a sepsiszentgyörgyi székhelyű Erdélyi Címer- és Zászlótudományi Egyesület, mely mozgalmal éveket tud maga mögött, kivéve a koronavírus-járvány okozta megszorításokkal teli esztendőt. A tavalyi év is igen sikeres volt. Minnekutána 2019-ben az egyesületet tagjai közé fogadta a Genealógiai és Heraldikai Világszövetség, tavaly a Zászlótudományi Egyesületek Világszövetségének vált egyetlen romániai aktív tagjává.

Dr. Szekeres Attila István, az Erdélyi Címer- és Zászlótudományi Egyesület elnöke

A Zászlótudományi Egyesületek Világszövetségének Ljubljanában tartott közgyűlésén az Erdélyi Címer- és Zászlótudományi Egyesület tagfelvételi kérelmét a szervezet elnöke, dr. Szekeres Attila István, a Nemzetközi Címertani Akadémia levelező tagja tartotta fenn. Az elnök ugyanakkor egyetlen romániaiaként, egyetlen magyarként vett részt a 2022. július 11–15. kö-

zött Szlovénia fővárosában szervezett 29. Zászlótudományi Világkongresszuson, ahol előadást tartott *Erdélyi történelmi zászlók* címmel, továbbá bemutatta az egyesület által összeállított erdélyi történelmi zászlósor, amely eredeti zászlók másolataiból, illetve a szakirodalomból ismert zászlók rekonstrukciójából tevődik össze. Az egyesület köszönetét fejezi Kovászna Megye Tanácsának és Sepsiszentgyörgy önkormányzatának a világkongresszuson való részvétel, valamint a zászlósor elkészítésének támogatásáért.

Az egyesület elnöke *A Szent István Rend ornátusa Nagyszebenben* című, online tartott előadásával részt vett a Moldovai Köztársaságban április 2-án tartott 16. Heraldikai Szimpóziumon, a *Székely azonosság szimbólumok születése* címmel május 21-én, a székely himnusz bemutatásának századik évfordulója alkalmából tartott tudományos konferencián Sepsiszentgyörgyön, a Bod Péter Megyei Könyvtárban *Székely jelképek a kezdetektől napjainkig* címmel tartott előadást. Erdélyi történelmi zászlókról érkezett az elnök a szeptember 7–9. között a Fogarasi Vármúzeumban tartott éves nemzetközi szimpóziumon.

A legfontosabb magyar címerművész, Keöpeczi Sebestyén József életéről és művéről tartott vetített képes előadást Szekeres Attila István a Székely Nemzeti Múzeum által szervezett A hónap műtárgya

című kiállításorozat újraindítása alkalmából január 27-én a sepsiszentgyörgyi László Házban. *A hónap műtárgya* – a Keöpeczi által készített A Nemes Székely Nemzet ősi címere nevű kompozíció – köré az egyesület közreműködéséül az elnök gyűjtőmunkájának köszönhetően Keöpeczi művészetét bemutató kamarakiállítást rendeztek be. A Bethlenszentmiklóson szeptember 17-én Zákonyi Botond, Magyarország bukaresti nagykövete által felavatott közösségi ház falait Keöpeczi Sebestyén József címerreprodukcióival díszítették. A tárlat kivitelezője a Liszt Intézet – Magyar Kulturális Központ, kurátora az egyesület támogatásaként Szekeres Attila István. *Keöpeczi Sebestyén József, a tudós heraldikus és címerművész* címmel tartott előadást az elnök november 4-én az Erdélyi Múzeum-Egyesület csiki fiókegyesülete által *A nemzeti tudományosság és művészetek erdélyi, székelyföldi kiválóságai* címmel a magyar tudomány napja alkalmából szervezett konferencián a Sapientia EMTE csikszereidai karán.

Az egyesület elnöke a csikszereidai városházán *A honfoglalás előttről az Európai Unió utáncig* című sorozat keretében *Címereink Székelyföldön* címmel tartott előadást november 4-én. A Szacsavay Akadémia keretében a nagyváradi Léda-házban két előadása hangzott el november 10-én: *Címereink, különös tekintettel a Partiumra*, illetve *A közigazgatási címerek elfogadtatásának göröngyös útjai*. November 22-én az Erdővidéki Közművelődési Napok bodosi rendezvényén a Budai Kamilla Közösségi Házban *Székely jelképek tegnap és ma* címmel hangzott el előadása.

Erdély címeréről és címerképeiről, valamint erdélyi történelmi zászlókról tartott előadást az elnök augusztus 12-én Bálványoson, az Erdélyi Találkozások csoport nyári táborában. Az augusztus 12–14-e között szervezett nagyajtai Várfesztiválon *Címereink* című népszerű előadását követhette a közönség. A Tusnádfürdőn szervezett 31. Bálványosi Nyári Szabad-

egyetem és Diáktábor keretében a csikszepvizi Székely Határőr Emléközpont július 21-i bemutatóján Szekeres Attila István is részt vett, ugyanis kurátorságával, az egyesület közreműködésével székely címersor is helyet kapott a központ lépcsőfeljárójában.

Címerez zászlót avatott március 7-én a marosvásárhelyi Kultúrpalotában tartott galán a megalakulása harmincadik évfordulóját ünneplő Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége. A címet és zászlót az egyesület adományaként Szekeres Attila István tervezte.

Az egyesület három állásfoglalást is kiadott az elmúlt évben. Február 7-én *El a kezekkel a címerekről!* címmel a Székelyudvarhely címerét ért nemtelen támadás és visszhangjának kigyűrűzése kapcsán fogalmazott meg néhány szakmai tételt. A március 15-i nemzeti ünnephez közeledve *Tisztelet a zászlónak!* címmel tájékoztatta a piros-fehérvörös lobogót kitűzni óhajtozókat arról, mi a különbség az állami és a nemzeti zászló között. A Sepsiszentgyörgy és Kovászna megye zászlaját ért támadások és főleg „az úgynevezett igazságszolgáltatás döbbenetes ítéletei” kapcsán júniusban *El a kezekkel a zászlókról!* címmel közleményben tudatta állásfoglalását az egyesület.

A tavaly júliusban a 29. Zászlótudományi Világkongresszuson előadással való részvételen kívül számos korábbi sikeres nemzetközi szerepléssel büszkélkedhet az egyesület. Elnöke előadással ott volt a 32., 33. és 34. Genealógiai és Címertani Világkongresszuson 2016-ban Glasgow-ban, 2018-ban a franciaországi Arras-ban, 2021-ben Madridban, a 27. Zászlótudományi Világkongresszuson 2017-ben Londonban, a 4. Európai Címer- és Zászlótudományi Konferencián 2018-ban a lengyelországi Cieszynben, a Nemzetközi Genealógiai Akadémia 11. tudományos kollokviumán 2019-ben Varsóban. (2020-ban a koronavírus-járvány miatt a nemzetközi szakkonferenciák elmaradtak.)

A Zászlótudományi Egyesületek Világszövetségének közgyűlésén Szekeres Attila István fenntartja az Erdélyi Címer- és Zászlótudományi Egyesület tagfelvételi kérelmét
Fotó: Heraldica Slovenica

MAROSKERESZTÚR

Szerkesztette: Nagy Székely Ildikó

Eredeti járműalkatrészek a nagyvilágba

(Folytatás az 1. oldalról)

Szász Sándor barátom ösztönzésének köszönhetően nem halogattam sokáig a beruházást, így az engedélyeztetések után a tavalyi év második felében elkezdődhetett az építkezés – foglalta össze az elmúlt hónapok történéseit az ipari park tulajdonosa.

– A helyi lakosság és a térség számára hatalmas előny, hogy itt termelés folyik, nem pedig logisztikai központ működik – szögezte le Orbán László Levente, akitől azt is megtudtuk, hogy az elkövetkezőkben lebontják vagy átalakítják a még meglévő istállókat, az új épületeket pedig szintén gyártásra szeretnék kiadni. Már sokkal több az érdeklődő, mint a rendelkezésre álló terület, mi több, külföldi befektetők is jelezték, hogy ideköltöztetnék a vállalkozásuk bizonyos termelési részlegeit. Eppen ezért az elkövetkező 5–6 évben az ipari park tulajdonosa tovább szeretne terjeszkedni, ehhez több területet is megvásárolt, az utolsó telekkönyveket decemberben írták át.

Két elromlott prés egy félkész garázsban

A kereszturni ipari parkba elsőként beköltözött Sacons Kft. katali-

Szász Sándor cégtulajdonos.

Fotó: Nagy Tibor

tikus kipufogórendszerekhez gyárt tömlőket hőálló tulajdonsággal rendelkező nyersanyagból: fémhuzalból, kerámiából, grafitból.

– A járművek motorházától a kipufogórendszer végéig sokféle tömlő létezik, mi ezeket állítjuk elő, a hangtompító hatással rendelkező alkatrészeket is beleértve. Ezek az eredeti alkatrészek új járművekbe kerülnek, a kisautóktól a kamionokig, motorbiciklikig, autóbuszokig és traktorokig. Egy olasz partnercéggel közösen indítottuk el a ter-

melést 2018-ban, de az együttműködésünk 2007-ig nyúlik vissza. Pályafutásomat az Elektromaros alkalmazottjaként kezdtem, egy ot-tani kollégámmal, Konrád Bélával, valamint az ugyanott dolgozó növéremmel és feleségemmel alapítottunk céget. Ebben az időszakban ismertük meg az autógyártás piacán komoly klienskörrel rendelkező vállalkozót, aki megkérdezte tőlem, hogy meg tudnánk-e javítani két elromlott prését. Így indult az együttműködésünk. Eleinte Maros-

vásárhelyen, egy félkész garázsban dolgoztunk, majd 6–7 évig a régi vágóhíd udvarán, 2014-ben pedig Nyárádtőre költöztettük a céget – körvonalazta Szász Sándor szakmai pályafutása állomásait. – Négyen kezdtük a munkát, és 11 év múlva már negyvenen voltunk. Ekkor már úgy kívánta a helyzet, hogy a saját lábunkra álljunk, ezért meg akartam vásárolni az olasztól a céget, amelynek addig bedolgoztunk. Ebbe persze nem egyezett bele, így végül abban maradtunk, hogy létrehozok egy olyan céget, amely teljes mértékben átveszi a termelést.

Az újítás haszna

A Sacons életében meghatározó pillanatnak számított az első saját fejlesztésű körkötőgép előállítás. Hét évvel ezelőtt gyártották az első ilyen gépet, amelyet aztán még négy követett, jelenleg 32 körkötőgéppel rendelkeznek.

– Mindig későn érkezett a félkész áru, amivel dolgozhattunk, a hétvégére így nagyon felgyűlt a munka, ezért szerettünk volna némi tartaléket biztosítani az előregyártáshoz. Lehetőségem adódott egy szintén olasz, csödbe ment cégtől régi gépet vásárolni, amelyekkel mosogatáshoz használt fémdörzsiket állítottak elő. Ezeknek a gépeknek a mintájára, körülbelül egy év kísérletezés után készült el az első körkötőgépünk, amellyel elkezdhattuk a szöveget a tömlőkhöz szükséges fémhuzalok előállítására – idézte fel az újítás előzményét a Sacons vezetője. A csödbe ment olasz cég tulajdonosa csak a technológiával együtt vált meg a gépeitől, így Szász Sándor ezt is megvásárolta, és belekez-

dett a fémszivacsok gyártásába, az állandóan fejlődő autóiipar kiszolgálása mellett azonban erre nem igazán jutott idő. A dörzsigyártásra szolgáló technológia a nyárádtői ipari parkban maradt. A vállalkozó szeretné idén ezt a termelési részleget is újraindítani a kínai piactól elforduló egyre nagyobb kereslet miatt.

Az autóiiparra visszatérve, a Sacons cég új típusú gépek gyártását is biztosítja, azáltal pedig, hogy a partnercégének olcsón állította elő a félkész terméket, annak fejlődésén, növekedésén is sokat lendített. A Saconsnál jelenleg 52, többnyire környékbeli alkalmazott dolgozik. Az induláskor négyféle terméket állítottak elő, mára a termékkála 150-re nőtt. Hazai, nagyváradi megrendelőjük is van, de főként exportra termelnek multinacionális cégeknek. A Keresztúrra költözést nagymértékben a cég növekedése tette szükségessé.

– Nyárádtőn 700, itt 2200 négyzetméteren folytathatjuk a tevékenységünket. A régi helyet kinőtűk, a helyhiány miatt álltam le ideiglenesen a dörzsigyártással is, ugyanis félre kellett tennem a saját gépeimet. Idén új projektek indultak a kamiongyártás terén; egy kliens megnyerésénél, az auditnál a nyomon követhetőség a legfontosabb, vagyis az, hogy átláthatóan be tudjuk mutatni a teljes gyártási folyamatot. Erre a nyárádtői székelyen nem volt lehetőség – fejtette ki Szász Sándor, aki az elmúlt másfél évtized tapasztalatát hasznosítva egy prototípusműhelyt is szeretne létrehozni a maroskeresztúri ipari parkban.

Nyertes pályázatokkal indul az év Maroskeresztúron

Megfiatalodnak a községközponti tömbháznegyedek

Jól végződött a 2022-es esztendő Maroskeresztúr számára, a megszokottnál jóval hosszabb várakozás után ugyanis az év utolsó hónapjaiban a községvezetés több pályázata is nyertesnek bizonyult. A részletekről Kovács Edit polgármester számolt be január 11-én, múlt szerdai látogatásunkkor.

Az egyik legnagyobb, közel 38 millió lej értékű beruházásra, a tizenegy keresztúri tömbház energiatartókonosságának növelésére az országos helyreállítási terv (PNRR) keretében igényelték támogatást, és a projekt kedvező elbírálásban részesült.

– Eppen most kaptam az értesítést, hogy jövő héten alá kell írnom Bukarestben a támogatási szerződést. A pályázat a tömbházak hőszigetelését, a tetőszerkezetek teljes felújítását, a lépcsőházak korszerűsítését, ezen belül napelemes rendszerrel való megvilágítását is magába foglalja, ugyanakkor a pinchehelyiségeket, valamint az esővízelvezető rendszert is felújítjuk. Tulajdonképpen meg szeretnénk változtatni a két tömbháznegyed arculatát, hogy a jelenlegi, nyolcvanas éveket idéző hangulatot egy 21. századi összhatás váltsa fel. Erről egy főépítéssel egyeztetek, akinek jelentős szakmai tapasztalata van az egykori szocialista országok épületegyütteseinek modernizálásában. Rengeteg ötlettel jött, egyebek mellett felvetette, hogy a két negyedet össze lehetne kötni egy zárt, üvegpaneles felüljáróval, ahova növényeket ültethetnénk, és ahonnan egyedi kilátás nyílna a községre. Jelenleg egy 3D-s arculati terv készül, amelyben ez a felüljáró is szerepel – körvonalazta a községgazda a változás lehetőségeit, majd arra is kitért, hogy a beruházást szeretnék összevonni a mélygarázsos, de föld-

Kovács Edit polgármester

feletti parkolókat is magába foglaló rendszer kivitelezésével. Ennek finanszírozására az Országos Beruházási Alapnál (CNI) pályázott az önkormányzat. A parkolók kialakításához egy zonális területrendezési tervre lesz szükség, amire a helyi költségvetésből különítenek el pénzt.

– *Meglátása szerint legjobb esetben mikor kezdődhetnek el a konkrét munkálatok a tömbházaknál?* – kérdeztük a polgármestert.

– Most szerveztük ki a megvalósíthatósági tanulmányt, ennek elfogadása után készül a műszaki terv. Rengeteg minisztériumi engedélyre lesz szükség, így a beruházás megvalósítását egy körülbelül négyéves folyamatként látom. Idén semmi esetre sem rajtolhat a munkálat, a legderültebb forgatókönyv szerint erre két év múlva, esetleg jövő nyáron kerül sor. Reméljük, hogy talá-lunk megfelelő kivitelezőt, és a nyersanyaghoz is hozzá lehet majd jutni – összegzett Kovács Edit.

Energiatakarékosabb tanintézet és közvilágítás

A nyertes pályázatok között szerepel a Környezetvédelmi Alaphoz

benyújtott két projekt is. A székelykaskadi iskola zöldesítését illetően a támogatási szerződés aláírására várnak, a közvilágítás korszerűsítésére vonatkozó pályázatnál ez már megtörtént. A kaskadi iskola energiatartókonosságát növelő – napelemes rendszer kialakítását is magába foglaló – beruházás értéke 2.007.311, a közvilágítás modernizálására vonatkozóé 1.056.799 lej. Ez utóbbi fejlesztés keretében energiatakarékosabbra cserélik a lámpatesteket, és egy olyan rendszert hoznak létre, amellyel a gazdaságosság elve szerint központilag irányítható lesz az égők fényének erőssége.

A kaskadi iskolára visszatérve, mivel a tanintézet egy épületben működik az óvodával és a kultúrotthonnal, a fejlesztés mindhárom létesítményt érinti. Decemberben a Kistérségi Társuláson (GAL) keresztül a kaskadi iskola sportpályájának műgyepesítésére, illetve a tanintézet játszóterének felújítására

hívott le támogatást az önkormányzat.

A tömbházak korszerűsítése mellett a községvezetés másik legnagyobb terve egy bölcsőde építése. A helyi kisgyermekes szülők részéről nagy lenne erre az igény, a PNRR-hez benyújtott pályázat kapcsán azonban egyelőre nincs előrelépés – tudtuk meg a polgármestertől.

Aszfaltozás és elektromos autók töltőállomása

Szeptemberben adtunk hírt arról, hogy az Anghel Saligny program keretében a székelykaskadi mellékutca aszfaltozására benyújtott pályázat kedvező elbírálást kapott. A közbeszerzési eljárás végéhez közeledik, így a tervezési szakasz után, a nyáron elkezdődhet a kivitelezés – tudtuk meg a község elöljárójától. Hozzátette, hogy ezzel egy időben a kaskadi főútra is új aszfaltreteg kerül, hogy helyrehozzák a szennyvízhalozat kiépítésével járó beszakadásokat. Ugyanakkor helyi

forrásból a keresztúri Malom és – a települést a megyeszékhellyel összekötő – Kombinát utcában is aszfaltozni fognak.

A PNRR-n keresztül két elektromosautó-töltőállomásra nyert támogatást a község, az egyiket a keresztúri Iskola utcába, a másikat Kakasdra tervezik. A Környezetvédelmi Alapnál is igényelték pénzalapot ilyen jellegű beruházásra, és nagy valószínűséggel ez a pályázat is nyertes lesz. A harmadik töltőállomást a polgármesteri hivatal épülete mögött hozza majd létre az önkormányzat.

Kovács Editől azt is megtudtuk, hogy elkészült a helyi költségvetés tervezete, amit éppen látogatásunk napján bocsátottak közvitára. A tervezet szerint az említett községközponti utcák aszfaltozása mellett iskolabusz vásárlására is különítenének el összeget, a diákokat szállító jármű ugyanis már nem eléggé biztonságos. Ugyanakkor a közterek rendezésénél használatos munkaeszközök bővítése is szerepel a beütemezett kiadások között. A költségvetés-tervezetet a törvényes előírások szerint január 31-én bocsátják szavazásra.

Szuperkupa-győztes az FC Barcelona

Az FC Barcelona labdarúgócsapata megnyerte a spanyol Szuperkupát, miután vasárnap este Szaúd-Arábia fővárosában, Rijádban a döntőben 3-1-re legyőzte a Real Madridot. Az év első El Clasicóján Xavi szakvezetőként az első tróféáját nyerte a Barcával.

A spanyol Szuperkupa négyes döntőjét 2020 és 2022 után harmadszor rendezték meg Szaúd-Arábiában, s négyes tornát is 2020 óta tartanak. Most az első elődöntőben a bajnok Real Madrid, Carlo Ancelotti alakulata múlt szerdán Rijádban, a Fahd király stadionban 1-1 után 11-esekkel verte a kupában ezüstérmes Valenciát, csütörtökön pedig a bajnoki ezüstérmes

Barcelona, Xavi Hernandez csapata ugyanitt 2-2 után ugyancsak 11-esekkel a kupagyőztes Real Betist.

A vasárnapi döntőben a Barcelona meglepően simán, 3-1-re verte az ősi rivális Real Madridot. Az összecsapás nagy csatát ígért, ám ez elmaradt, miután a katalánok az első perctől uralták a találkozót, s az első félidő derekán a mindössze 18 éves Gavi góljával vezetéshez jutottak, majd közvetlenül a szünet előtt Robert Lewandowski révén kétgólosra növelték előnyüket.

A bajnoki és Bajnokok Ligája-címvédő Real Madrid fordulás után sem tudta összekapni magát, a Barca a második

félidőben is jobb volt, és a 69. percben Pedri góljával eldöntötte a kupa sorsát. A madridiaknak csak a szépítésre volt erejük Karim Benzema révén a 92. percben.

Az FC Barcelona legutóbb huszonegy hónapja tudott trófeát nyerni, 2021. április 17-én a Király-kupát hódította el, miután a sevillai döntőben 4-0-ra legyőzte az Athletic Bilbao-t. Akkor még Lionel Messi is a katalánoknál játszott, a finaléban két gólt is szerzett, a vezetőedző pedig Ronald Koeman volt, idézte fel az MNO.

Fotó: az FC Barcelona Twitter-csatornája

Jegyzőkönyv

Spanyol labdarúgó Szuperkupa, döntő: *Real Madrid – FC Barcelona 1-3 (0-2).*

Rijád, Fahd király Nemzetközi Stadion, 57.340 néző. Vezető: De Burgos Bengoetxea.

Gólszerző: Benzema (90+3.), illetve Gavi (33.), Lewandowski (45.), Pedri (69.).

Sárga lap: F. Mendy (32.), Valverde (82.), illetve Christensen (49.), R. Araújo (68.).

Real Madrid: Courtois – Carvajal (72. Nacho), Militao, Rüdiger, F. Mendy – Kroos (72. Asensio), Modric (65. Ceballos), Camavinga (46. Rodrygo) – Valverde, Benzema, Vinícius Júnior.

Barcelona: Ter Stegen – Koundé, R. Araújo (88. Eric García), Christensen, A. Balde – Busquets, F. de Jong (88. Kessié) – O. Dembélé (78. Raphinha), Pedri (89. S. Roberto), Gavi (89. Fati) – Lewandowski.

Mesterméreg

* *Xavi Hernandez* (FC Barcelona): „Nagyon jól játszottunk, irányítottuk a játékot, sok helyzetet alakítottunk ki. Ez az első címem a Barca edzőjeként, az életem végéig velem marad. Remélem, nem ez az utolsó!”

* *Carlo Ancelotti:* „Fájdalmas ez számunkra, mert a Real Madrid általában megnyeri a döntőit, de most kikapunk. A hozzáállásunkkal nem volt baj, egyéni hibák okozták a vereségünket, és az, hogy összességében rosszul játszottunk.”

Az első marosvásárhelyi győzelem női vízilabdában

A felnőtt női vízilabda Superligában három mérkőzésből eddig egy pontot tudott gyűjteni a marosvásárhelyi városi sportklub csapata, a CSU Nagyvárad ellen, miközben egyelőre mindketten esélytelenek a bukaresti triásszal szemben. A hétvégén a marosvásárhelyi olimpiai uszodában rendezett Románia-kupa tornán azonban Cristian Ispir tanítványainak először sikerült győzniük a nagyváradiak ellen, ami egyben az első győzelmé a csapatnak hivatalos felnőtt-találkozón. Továbbá igencsak derekasan helytálltak a lányok a Rapid ellen, amelynek 12-szer vették be a kapuját.

Cristian Ispir edző a klub honlapjának elpanaszolta, hogy az eredményeket úgy sikerült elérni, hogy az utóbbi három héten nem tudtak a medencében edzeni, hiszen az bezárt az ünnepekre, és január 1-je után sem nyitott ki egész mostanáig, mert az illetékes hatóság késlekedett a tűzvédelmi engedély kibocsátásával. Hozzátette: „Sokkal többet nem tudunk volna tenni, de megpróbáljuk végigvinni a felnőttbajnokságot és a kupát. Többet remélünk az U19-es ifjúságiaknál, ahol az első helyért készülünk harcolni. Reméljük, hogy ott sokkal többre leszünk képesek, mert ezek a felnőttbajnoki mérkőzések sokkal több tapasztalatot adnak nekünk. Nem mondhatom, hogy boldog vagyok, de nem is vagyok nagyon csalódott.”

A női vízilabda Románia-kupa két körmérkőzéses tornából áll, a visszavágót január 27-29. között rendezik az otoneni-i uszodában. (bálint)

Eredményjelző

Női vízilabda Románia-kupa, első torna (marosvásárhelyi olimpiai uszoda):

* 1. forduló: Bukaresti Dinamo – Bukaresti Steaua 7-9, Bukaresti Rapid – Nagyváradi CSU 18-3, a Marosvásárhelyi CSM állt;

* 2. forduló: Marosvásárhelyi CSM – Steaua 6-27 (Kovács 3, Jakab, Cociș, Csifó), a Rapid állt, a Dinamo – Nagyváradi CSU mérkőzés eredményét nem közölték;

* 3. forduló: Rapid – Dinamo 9-9, Nagyváradi CSU – Marosvásárhelyi CSM 11-14 (Orza 5, Sivu 3, Csifó 3, Jakab, Béres, Kovács), a Steaua állt;

* 4. forduló: Nagyváradi CSU – Steaua 3-28, Marosvásárhelyi CSM – Rapid 12-20 (Kovács 4, Csifó 3, Orza 2, Muresan 2, Jakab), a Dinamo állt;

* 5. forduló: Marosvásárhelyi CSM – Dinamo 2-24 (Kovács, Csifó), Steaua – Rapid 15-7, a Nagyváradi CSU állt.

Rangsor: 1. Steaua 12 pont, 2. Dinamo 7, 3. Rapid 7, 4. Marosvásárhelyi CSM 3, 5. Nagyváradi CSU 0.

Újabb 2-2-es döntetlen

A cseh Bohemians Prága elleni barátságos mérkőzéssel zárta le a törökországi Belekben szervezett edzőtáborát a Seps OSK superligás labdarúgócsapata. A találkozó, akárcsak az FK Qabala elleni előző meccs, 2-2-es döntetlennel végződött, gól nélküli félidő után. A sepsiszentgyörgyi gólokat Ciobotariu (68.) és Dumitrescu (82.) szerezte.

A Seps OSK ahhoz az összeállításhoz közeli tizeneggyel kezdett, amelyet vélhetően a Rapid 1923 elleni pénteki találkozón is használni szándékozik Cristiano Bergodi: Niczuly – Dimitrov, Tamás, Ninaj, Ispas, Páun, Rodríguez, Ștefănescu, Matei, Tudorie, Șafranko. Utóbb pályára léptek még: Began, Francisco Júnior, Rondón, Dumitrescu, Gheorghe, Bălașa, Ciobotariu, Reța. A „belső körből” ezúttal csak Aganović és Achahbar nem lépett pályára, az okát nem tudjuk, mert kizárólag arra az információra vagyunk szorulva, amelyet a klub is megosztott a nyilvánossággal. Ha volna is kisebb sérülésük, valószínűleg nem komoly, mert *Bergodi* kiemelte a végén, hogy örvend, hogy nem sérült meg senki. Hozzátette: szerinte a csapata jól játszott, egy jó képességű cseh ellenféllel az első félidőben hét-nyolc jó lehetőséget is összehozott, és a játék ritmusa is rendben volt.

A klub sportigazgatója, *Hadnagy Attila* arról beszélt a klub közösségi oldalán, hogy sikeres edzőtáborot fejeztek be, ahol nagyon jó feltételek mellett készülhetett a csapat. Naponta két edzést végeztek, és úgy értékelte, hogy a játékosok komolyan vették a felkészülési munkát. Úgy vélte, önbizalmat adhat a csapatnak, amit az edzőmeccsek mutattak, hiszen az idő zömében az OSK mindhárom ellenfelével szemben uralta a pályát.

Mindketten kerültek, hogy a keretben bekövetkező lehetséges változásokat szóba hozzák, noha átigazolási időszak előtt állunk, amely január 17-én kezdődik, és február 13-áig tart. Bár ilyenkor minden klubnál szoktak lenni változások, a Seps OSK vezetői folyamatosan azt hangsúlyozták, hogy senki nem megy és senkit sem kívánnak hozni ebben az időszakban.

Ezzel pedig le is zárult a rövidke téli vakáció, a Superliga pénteken folytatódik a 22. forduló első mérkőzésével. A Seps OSK is pénteken játszik, mégpedig 20 órai kezdettel, a Rapid 1923 otthonában. (bálint)

Puskás-díj: Mbappé és Richarlison is a jelöltek között

Kylian Mbappé és Richarlison mellett három női játékos is bekerült az év góljának járó Puskás-díj jelöltjei közé – a 11-es listát múlt héten, csütörtökön tette közzé a Nemzetközi Labdarúgó Szövetség (FIFA).

A jelöltek közül a szervezet honlapján szavazók választják ki a három legszebb gólt, majd egy szakmai testület dönt a győztesről.

A francia válogatott ásza, Mbappé a katarai világbajnokság döntőjében szerzett második találatával került be a legjobbak közé, míg a brazil Richarlison a szerbek elleni, akrobatikus mozdulattal, félfordulattal elért góljával „pályázik”.

A listán szerepel még az olasz Mario Balotelli, a francia Théo Hernández és Dimitri Payet, az U23-as találkozón eredményes ausztrál Alou Kuol, az argentin Francisco González Metilli és a lengyel Marcin Oleksy. A nőket a francia Amandine Henry, az angol Alessia Russo és a spanyol Salma Paralluelo képviseli.

Az internetes szavazás már el is indult, február 3-áig lehet voksolni. A FIFA február elején hozza nyilvánosságra a legjobb három, majd a díjat február 27-én adják át.

A 2022-es jelöltek

* Mario Balotelli (Adana Demirspor – Göztepe, 2022. május 22.)

* Amandine Henry (Barcelona – Olympique Lyon, 2022. május 21.)

* Théo Hernandez (Milan – Atalanta, 2022. május 15.)

* Alou Kuol (Irak U23 – Ausztrália U23, 2022. június 4.)

* Kylian Mbappé (Argentína – Franciaország, 2022. december 18.)

* Francisco González Metilli (Central Cordoba – Rosario Central, 2022. augusztus 1.)

* Marcin Oleksy (Warta Poznan – Stal Rzeszow, 2022. november 6.)

* Salma Paralluelo (Barcelona – Villarreal, 2022. április 2.)

* Richarlison (Brazília – Szerbia, 2022. november 24.)

* Alessia Russo (Anglia – Svédország, 2022. július 26.)

* Dimitri Payet (Olympique Marseille – PAOK, 2022. április 7.)

Techuniverzum

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Vetélytársakat kap az App Store

App Store-logó

Forrás: Apple

Az Apple rendszerei – legyen szó a számítógépeket vezérlő MacOS-ról vagy a telefonok működéséért felelős IOS-ról – mindig is híresek voltak arról, hogy biztonságosak. Hosszú évekig nem is létezett vírus ezekre az operációs rendszerekre. Azonban, ahogy egyre nagyobb teret hódítottak az almás eszközök, megjelentek a kártékony programok is. A zárt rendszer viszont még mindig nagyon hatékonyan védi ki őket, sokkal kevesebb a vírus az Apple eszközökön, mint más konkurens szoftverek esetében. Tagadhatatlan, hogy ez a zárt rendszer előnye, hiszen ide csak ellenőrzött forrásból kerülhetnek fel alkalmazások. Természetesen teljes mértékben a hiba kizárása ebben az esetben is lehetetlen. Rövidebben: aki az Apple készülékén kizárólag az App Store-ból tölt le alkalmazásokat, szinte teljesen biztos lehet abban, hogy sem az adatait nem fogják ellopni, sem vírust nem telepítenek rá. Ez az egyik olyan tényező, ami miatt sokan esküsznek az almás termékekre, viszont most úgy fest, hogy hamarosan konkurenciát kaphat az App Store, ez pedig számos felhasználó fejében szül kérdőjeleket.

Egyértelmű, hogy mindenki a biztonságért aggódik, sokan ezért váltottak iPhone-ra vagy

Mac számítógépre. A zárt rendszer és az egyetlen hiteles forrás a biztonság jelképe volt sokak számára. Természetesen voltak, akik így is feltelepítettek olyan programokat, amelyek nem hivatalos forrásból származtak, ezen felhasználók közül volt, aki rosszul járt, mások viszont soha nem érezték hátrányát, hogy nem legális forrásból szereztek be az adott alkalmazást. Viszont hamarosan új alkalmazás-áruházak is meg fognak jelenni a Cupertino-i vállalat eszközein. Az Európai Unió nemrégiben ugyanis elfogadta azt a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabályt, amely miatt számos változtatást kell végrehajtani a vállalatok. Ezeket az Apple sem úszhatja meg. A Bloomberg arról számol be, hogy az Apple az új jogi környezet miatt nyitottabbá kell tegye a platformjait. Ez a mondat lényegében azt jelenti, hogy az iPhone-okon és az iPadeken third-party – vagyis harmadik féltől származó – alkalmazások is elérhetővé válnak, amellet, hogy engedélyezni kell a weblapokról történő letöltés lehetőségét is.

A változtatások első körben az Európai Unió tagállamait fogják érinteni, de a jövőben más régiókban is hasonló intézkedéseket

foganatosítanak. A nyitásra már idén sor kerül, várhatóan az IOS 17 hozza magával. Az érintett cégeknek legkésőbb jövő év elejéig meg kell felelniük az új jogszabályoknak, így az Apple számára sincs kibúvó. Egy olyan tényezőről van szó, ami miatt szinte teljesen újra kell szabni az operációs rendszert, nem lehet időközbeni frissítéssel megoldani. Így erre a tökéletes alkalom az IOS 17 bevezetése.

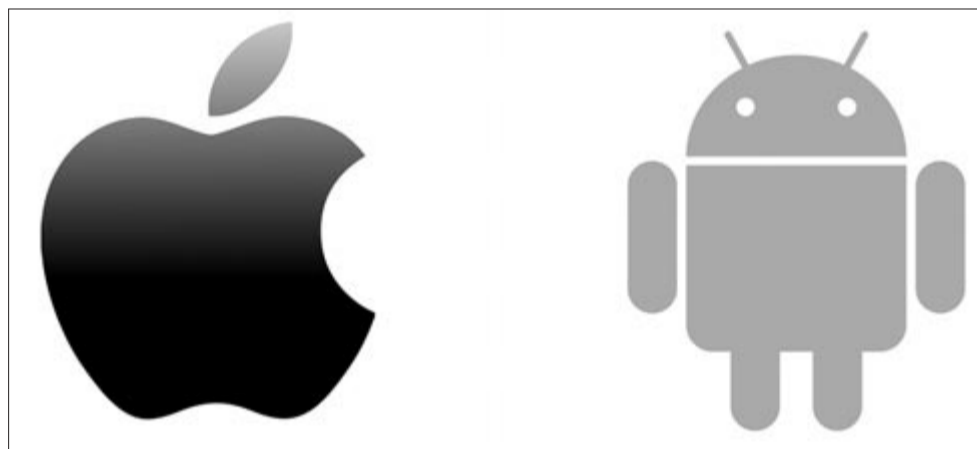
A változtatások nem csak a letölthető tartalmakat érintik. Az Apple például kénytelen lesz szélesebb körű hozzáférést biztosítani a készülékeiben levő NFC csipekhez, a fényképezőgép-modulokhoz, a Find My Network szolgáltatáshoz, az AirTag nyomkövetőkhöz, de az új webböngésző motorok elérését is lehetővé kell tenni az almás mobilokon és táblagépeken.

A változtatások ellenére az Apple továbbra is minden fejlesztőtől be fogja hajtani a pénzt, vagyis borítékolható, hogy azon alkalmazásfejlesztőknek is kell majd fizetniük, akik nem az App Store-on keresztül juttatják el tartalmaikat a felhasználókhoz. Egy nagy piacról van szó, ha be akarnak kerülni, fizetniük kell. Az már egy másik kérdés, hogy a pusztán megjelenésen kívül kapnak-e valami-

lyen privilégiumot a fejlesztők, de ami még fontosabb: lesz-e rájuk vonatkozó ellenőrzés, amivel az almás vállalat a felhasználóit védheti. Erről egyelőre nem szól a fáma. A 2024. január 1-jén életbe lépő jogszabály nem írja elő, de nem is tiltja az ellenőrzést, így a döntés az érintett cégek kezében van. A felhasználók pedig csak reménykedhetnek abban, hogy nem fogják félvállról venni a védelmüket.

Az új jogi szabályozás kapcsán olyan hangokat is lehetett hallani, hogy az Apple-nek nem kellene betartania a rendeletet, mert túl sok felhasználót veszít. Tény: minden biztonnal lesznek olyanok, akik a változtatások miatt más vállalat termékeire térnek át. Azonban az Apple-vásárlók jelentős része hűséges a céghez, így nagy valószínűséggel a rossz hír ellenére is maradni fognak. Arról nem is beszélve, hogy az amerikai techóriásnak anyagilag is nagyon fájna, ha nem tartaná be a jogszabályt, hiszen akár a forgalma – tehát nem a nyeresége – 10%-át is be kellene fizesse büntetés gyanánt, a visszaesők tekintetében pedig ez az arány akár 20% is lehet.

Tehát az App Store elveszíti egyeduralmát az iPhone-okon és iPadeken, viszont a számítógépek esetében marad az Apple-től megszokott zárt rendszer és kimondottan fejlett biztonság.

Android – IOS háború

Forrás: Macworld

Gyengül az Android, erősödik az Apple

Amióta léteznek okostelefonok, azóta létezik a két tábor, amelyek között nem igazán van átjárás. Az egyik tábor az almás eszközökre és az IOS-re, míg a másik az Androidra esküszik. Vannak, akik olykor képesek a végzettségig becsülni a másik által használt készülékeket. Az interneten számos történet kering arról, hogy barátságok szakadtak meg azért, mert az érintettek nem értették egyet abban, hogy melyik operációs rendszer a jobb. Mindenkinek szíve joga eldönteni, hogy melyik áll közelebb hozzá, és használhatja azt, amelyik számára kényelmesebb. Ezen főleg vesznek, a heccelés más lapra tartozik, viccből törhetünk borsot a másik fél orra alá, de csak azért, hogy jól ne vessünk, nem lenne szabad hagyni, hogy egy ilyen jelentéktelen kérdés beárnyékolja az emberi kapcsolatokat. A vállalatok pedig versengjenek nyugodtan. Abból csak a felhasználóknak származik előnyük, hiszen mindenik arra törekszik, hogy az ő szoftvere legyen a jobb, ezzel szeretnék elérni, hogy több felhasználót kaparintsanak meg.

Folyamatosan megy a harc, hogy ki az erősebb. Nemrég nyilvánosságra kerültek a 2022-es Statista-adatok, amelyekből kiderül, hogy az Android még mindig fölényesen vezet, azonban veszített népszerűségéből, az Apple pedig képes volt növekedést produkálni a tavaly. Értelemszerűen az Android

előnye abból is származik, hogy számos eszköz futtatja ezt az operációs rendszert, míg az IOS csak az iPhone-okon érhető el. A statisztikák szerint az androidos készülékek a piac 70%-át fedik le, az IOS pedig tavaly átlépte a 30%-os lélektani határt. A 2021-es számok

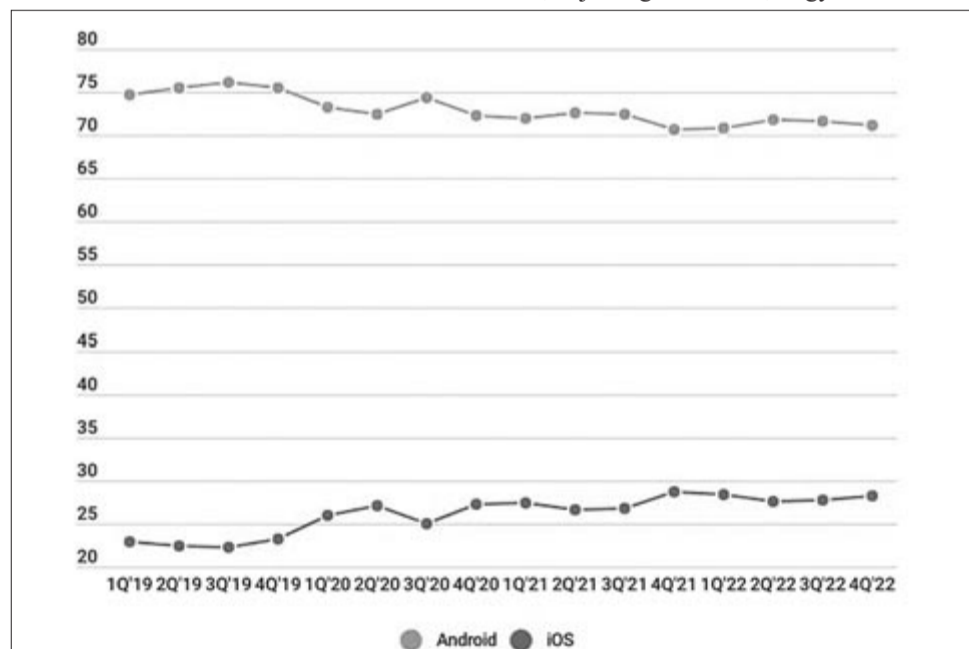
alapján az Android 75%-on, míg az IOS 22-23%-on állt, vagyis előbbi elég sokat veszített, amit utóbbi meg is szerzett magának. De hát ezen nem is kell csodálkozni, így működik a piac. Fontos hozzátenni, hogy ezek a statisztikák a 2022-ben újonnan értékesített telefonok alapján születtek.

Mivel elég szignifikáns változásról van szó, adja magát a kérdés, hogy minek a hatá-

sára következhetett be? Szakértők szerint több ok is állhat az erőviszonyok alakulása mögött. Az egyik, hogy a 14-es sorozatú iPhone-ok világviszonylatban igen kelendőek, illetve a legnagyobb és legdrágább iPhone 14 Pro Max jobban fogy, mint ahogy azt a gyártó el merete volna képzelni. Az elemzések szerint az igencsak magas ár ellenére képes sok androidos felhasználót átcsábítani az Apple csúcstelefonja. Bizonyos szinten ezzel is magyarázható az IOS feltérése.

Egy másik érdekesség, hogy Kínában elkezdett visszaszorulni az androidos felhasználók aránya, ez a tényező pedig ismét az Apple malmára hajtotta a vizet. A kínai felhasználók elsősorban az innováció hiánya miatt, illetve a piac töredezettsége okán váltottak Androidról IOS-re. Továbbá azt sem szabad elfelejteni, hogy az amerikai-kínai kereskedelmi háború hatása miatt a Huawei szinte megszűnt létezni, az egykori – még Google-szolgáltatásokat élvező – telefonok mostanra elévültek, a felhasználók a megszokott programok hiánya miatt nem vettek újabb androidos eszközt, és inkább áttértek az almára.

A piackutatók arra a következtetésre jutottak, hogy az IOS-t inkább az egyszerű kezelhetőség, a felhasználóbarát kialakítás és a gyorsan, stabilan érkező frissítések miatt választják a felhasználók, míg az Android esetében szempont lehet a személyre szabhatóság, valamint a készülékek barátságosabb árcédulája.

Android – IOS, hogyan alakul a piac

Forrás: Statista

A „siralmas helyzet”

Kuszálík Péter

Az internet a 'szükséges rossz' találmányok számát gyarapítja. Sok a hátránya, kevés az előnye. Használom, de közben szídom, mint a bokrot. A számítógépes adatfeldolgozás jellemzője: ha szemetet táplálsz be, az eredmény is szemét lesz. Ha a gonoszság gyökerét keressük, akkor mihamar rájövünk: a 'humán faktor' a hibás. Az ember, aki nem ért hozzá, vagy lusta jól dolgozni.

Fontosnak tetsző cikket találtam a *maszol.ro* honlapon (2023. jan. 10.). A címe: „Siralmas helyzet: sereghajtó Románia uniós szinten a diplomások arányát tekintve”. Szerintem így lenne helyes: „Siralmas a helyzet: Románia – uniós szinten – sereghajtó a diplomások arányát tekintve”. – Közbevetőleg egy nosztalgikus megjegyzés: a *maszol.ro* elődjét – a *Romániai Magyar Szót* [(1989. dec. 23. – 2005. aug. 1.), utóbb: *Új Magyar Szó* (2005. szept. 30. – 2012. jún. 29.)] két-három ember is elolvasta, mielőtt nyomdába került, az internetes cikkek viszont kontroll nélkül ömlenek! – A riporter Kovászna megye főtanfelügyelőjét, valamint a kolozs-

vári egyetem (BBTE) rektorhelyettesét szólaltatta meg. A főtanfelügyelő „Arra is kitért, felvetődik a kérdés, érdemes lenne felsőfokú intézményben folytatni a tanulmányait annak, aki nem készül fel az érettségire.” Előkerestem a *maszol.ro* levelezési címét, írtam nekik két sort: javítsák ki, mert a mondat értelmetlen. Megtették. Ez lett belőle: „Arra is kitért, felvetődik a kérdés, *egyáltalán* érdemes lenne-e egyetemen folytatni a tanulmányait annak, aki nem készül fel az érettségire.” A tulajdonképpeni kérdés pedig ez: 'aki nem megy át az érettségire, az mit keres az egyetemi felvételin?'

Az oktatás kérdése korábban is szerepelt a honlapon (*maszol.ro*; 2022. nov. 1.), ugyanolyan zavaros mondatokkal tarkítva. „Romániában csupán tízből egy első osztályt kezdő diák szerez diplomát.” – „Évente mintegy 100 ezer diák érettségizik sikeresen, az ország egyetemein pedig összesen 64 ezer tandíjmentes helyet tartanak fenn, tehát jók az esélyek arra, hogy államilag támogatott helyre vegyék fel a fiatalokat. *Mégis csak tíz első osztályt kezdő tanuló végzi el sikeresen az egyetemi tanulmányait.*” A dőlt betűs

mondatok döcögőssre sikerültek! Így kellett volna írni: „Tíz, első osztályt kezdő diákból csak egy végzi el sikeresen az egyetemet” – avagy: „Az elemi iskolát elkezdő gyermekeknek csupán a tíz százaléka végez majd egyetemet.”

Tulajdonképpen egy globalizációs marhassággal állunk szemben: Európa-szerte az okosodás fontosságát hangsúlyozzák, mondván, hogy az a 'legmenőbb' nemzet, amelynek a legtöbb, egyetemet végzett polgára van. Kérdem én: ha mindenki diplomát szerez, akkor a kapát, kaszát ki forgatja majd?

A BBTE rektorhelyettese ilyen jövőképet vizionál: „Hangsúlyozta, ez [értsd: a 'kevés az egyetemet végzett ember Romániában'-probléma] nemcsak arról szól, hogy ha valaki egyetemi oklevelet szerez, egy elit részévé válik, hanem egy másik képzési formát, tudásszint-elsajátítást jelent, és nem utolsósorban a látószög tágítását eredményezi. Egy egyetemista általában más városba költözik, egy másfajta közösség részévé válik, új tapasztalatokat szerez a társadalom működéséről, amit másként tud hasznosítani, amikor be kell töltenie egy munkakört. Továbbá az egyetemi képzés innovációs potenciált is jelent, a diákok olyan kérdésekkel, megoldásokkal találkozhatnak, ami új és releváns

tudásgenerálást eredményez.” (*maszol.ro*; 2023. jan. 10.) – Teljesen elbűvölt az „innovációs potenciál”, de eszembe jutott az a mosdatlan száju népi mondás, amelyik keresztülhúzza ezt a modern fogalmat: „ha a falusi nem szarik, a városi nem eszik”. Ez azt jelenti: ha András bácsi nem feji meg a tehenét Panitban, és nem hozza el a piacra, akkor kénytelen vagyok Lengyelországból importálni, viaszos kartondobozva csomagolt tejet venni. Más példa: Európa (majdnem) minden gyárat áttelepített Kínába, s ha bedugul a Szu-ezi-csatorna, vagy a covid-járvány miatt nem szállnak fel a repülők, akkor a kerékpáromra nem tudok gumiabroncsot venni, mert Brüsszeltől Jászvásárig már nem gyártnak efféle. Elegáns dolognak tűnik azzal dicsekedni, hogy a tehetősebb országokban csupa diplomás ember üldögél a munkaasztalok mellett, ámde Bajorország példájából tudjuk, hogy mi lett ennek a folyamatnak következménye: 40-50 évvel ezelőtt Törökországból kellett segédmunkásokat betelepíteni. Az ebből fakadó problémákkal köteteket írtak tele.

No de ne menjünk olyan messzire, próbáljuk itthon megtalálni a bajok gyökerét. Én az oktatási rendszerben keresném a hibát, de ennek kifejtése már a jövő hétre marad. – Bocsanat a bőbeszédű bevezetőért!

Várják a jelentkezéseket a Középiskolás Programba

Ahol a tanulás és a szórakozás találkozik

A Mathias Corvinus Collegium idén is meghirdette a jelentkezést a Középiskolás Programjába (KP), január 31-i határidővel. A program keretében ingyenesen nyelvórákon, klubdelutánokon, képzési napokon, csapatépítő tevékenységeken, online kurzusokon és tehetség-táborokban vehetnek részt a diákok. A jelentkezéshez egy írott pályamunkát kell beküldeni, amelyben a diák saját véleményét fogalmazza meg egy könyv, film vagy sorozat kapcsán. A felvételi tekintetében létszámbeli korlát nincs, így mindegyik diák felvételt nyerhet, akinek a pályamunkáját pozitívan értékelte a szakmai bizottság.

Nagy-Bodó Szilárd

Bartha Ernesztina, a Mathias Corvinus Collegium Középiskolás Programjának marosvásárhelyi központvezetője lapunknak elmondta, hogy a Középiskolás Program egy iskolán kívüli tevékenység, amelynek célja, hogy kiegészítse a tanintézményben megszerzett tudást. A programot hat alappillérré lehet osztani, ebből kettő köthető a marosvásárhelyi központhoz, a négy további régiós rendezvény. Marosvásárhelyen nyelvórákat és klubdelutánokat szerveznek. A régiós rendezvények pedig a tehetség-táborok és a Középiskolás Program

szombatok, országos program a KP+ túsár, illetve ott vannak még az online kurzusok, amelyeket nem lehet helyszínhez kötni. Bartha Ernesztina kiemelte, hogy a klubdelutánok minőségi szabadidőtöltést jelentenek, az elmúlt időszakban tanulástechnikákat, valamint az indiai kultúrát bemutató klubdelutánt tartottak. Utóbbi esetében a diákoknak arra is lehetőségük volt, hogy megköstöljanak jellegzetes indiai fűszereket. A Középiskolás Programba minden 9-12. osztályos tanuló jelentkezhet. Erre lehetőség van a marosvásárhelyi, de más erdélyi központokban is.

A központvezető hangsúlyozta,

hogy a nyelvórákon nem az iskolai tananyagot próbálják átadni, megtanítani a gyermekeknek, hanem arra fókuszálnak, hogy valódi, a mindennapokban hasznosítható nyelvtudással ruházzák fel őket. Az órák kis csoportokban, 7-10 fő részvételével folynak, ami elősegíti a minőségi oktatást. A nyelvórák október és június között zajlanak, a diákokat pedig előzetesen felméri, hogy milyen szinten állnak az adott nyelvből. Ezt követően beosztják őket csoportokba. Az is lehetséges, hogy egy diák nyelvi készségei magasabb szinten vannak, mint amilyen szintű jelenléti csoport indul, ebben az esetben lehetőség van arra, hogy online csoportba kerüljön az illető.

Bartha Ernesztina beszélt a szombati programokról is, amelyekre egy hónapban háromszor kerül sor, kétszer régiós, egyszer pedig országos szinten. A két régiós: Kolozsvár vagy Székelyudvarhely. Ezek a szombatokon reggel 9-10 óra körül kezdődnek a szakmai programok, 50-60 perces előadások. Ebéd után párhuzamo-

Középiskolás Program, délutáni csapatépítő tevékenység

Forrás: MCC

san több workshop is folyik, ezekre a diákok akkor tudnak jelentkezni, amikor regisztrálnak az adott szom-

bati képzésre. A központvezető hozzátette, ezeken a programokon nem kötelező a részvétel, ha egy diáknak megtetszik az egyik szombati téma, regisztrálhat, ha nem szeretne részt venni, gond nélkül meglehet.

A többi program esetében is hasonló a helyzet, hiszen az MCC-nél mindent lehet, de semmi nem kötelező, nyomatékositotta Bartha Ernesztina. Ez alól csak az online kurzusok és a nyelvórák jelentenek kivételt. Aki felvételt nyer a nyelvórákra, annak kötelező a részvétel, hasonló a helyzet azon diákokkal is, akik valamilyen online kurzust végeznek. Utóbbi tekintetében a részvételt esetleg ki lehet váltani pótfeladatokkal.

Amennyiben egy diák jelentkezik, de úgy érzi, hogy a tavaszi iskolai félév túl nehéz, és nincs ideje részt venni a programokon, erre is van lehetősége: a nyári folyamán – amikor több ideje lesz – részt vehet a nyári táborokon.

A Középiskolás Program ingyenes, sőt a különböző szakmai napok, kirándulások esetében úti-költség-térítést is vállal a szervezet, hangsúlyozta Bartha Ernesztina. Emellett a városokból buszokat indítanak, hogy a diákok könnyebben eljussanak ezekre a napokra. A KP+ túsár és táborok esetében is biztosítják a buszt, a szállást és az étkezést.

Középiskolás Program – KP+ túsár

Forrás: MCC

Tavaly volt a legmelegebb az óceánok vize

Az óceánok vize 2022-ben volt a legmelegebb a rendszeres mérések 1958-as kezdete óta – számolt be egy friss elemzésről a The Guardian online kiadása.

Az óceánok nyelik el a kibocsátott üvegházhatású gázok többelhőjét. Az 1958-ban indult rendszeres mérések az óceáni vízhőmérséklet folyamatos emelkedését mutatják, mely 1990 után felgyorsult.

Az óceánok felszíni vízhőmérséklete jelentősen befolyásolja a világ időjárását. Ha az óceánok melegebbek, az felerősíti a szélsőséges időjárási jelenségeket, ezek intenzívebb hurrikánokat okoznak, a levegőt nedvesebbé teszik, ami heves esőzéseket, áradásokat hoz. A víz a melegebbel kitágul, emeli a tengerszintet, veszélyezteti a parti településeket.

Ha a végleges adatokat összegyűjtjük, a 2022-es év várhatóan a negyedik vagy az ötödik legmelegebb lesz a levegő hőmérsékletét tekintve. Tavaly sorban a harmadszor jelentkezett a La Nina, a Csendes-óceán feletti légköri jelenség hűvösebb szakasza, mely a globális időjárást befolyásolja. Ha visszatér az El Nino, az a hőmérséklet emelkedésével fog járni.

Az óceánok hőmérsékletéről elemzést készítő nemzetközi kutatócsoport arra következtetett, hogy a Föld energia- és vízkörforgását az emberi tevékenységből származó üvegházhatású gázok kibocsátása alapvetően megváltoztatta, ezzel mindent átható változást okozott a globális klímarendszerben.

Fotó: Antalfi Imola

John Abraham, a minnesotai St. Thomas Egyetem munkatársa, a kutatócsoport tagja elmondta: az óceánok felmelegedése egyre szélsőségesebb időjáráshoz vezet, ennek rettenetes következményei vannak az egész világon.

Michael Mann, a Pennsylvanai Egyetem professzora – szintén a kutatócsoport tagja – hozzátette, hogy elemzésük az óceánokban egyre mélyebben elhelyezkedő meleg vízi rétegeket tárt fel, ami a hurrikánok erősödéséhez vezet, mivel a szél már nem tudja felkavarni az alábbi, hidegebb vízrétegeket, melyek a vihar erősödését gátolják.

Az Advances in Atmospheric Sciences című szaklap aktuális számában közölt elemzés szerte az óceánokban számos műszer által rögzített adatokat, valamint kínai és amerikai kutatócsoportok analíziseit használta fel, hogy kiszámítsa az óceánok felső 2000 méterének hőtartalmát. Itt zajlik a felmelegedés leglényegesebb része.

Tavaly az óceánok nagyjából 10 zettajoule-lal (ZJ) több hőt nyeltek el, mint tavalyelőtt, ez akkora mennyiség, mintha a Föld összes lakója minden egyes napon, egész nap negyven hajszárítót tartana bekapcsolva.

Októberben az ENSZ Meteorológiai Világszervezete (WMO) jelentette, hogy rekordot ért el a főbb üvegházhatású gázok – szén-dioxid, metán és dinitrogén-oxid – légköri koncentrációja. A WMO vezetője, Petteri Taalas ekkor azt mondta, „rossz irányba haladunk”. (MTI)

Harry: apám és bátyám soha nem bocsátotta volna meg, ha mindent megírok

Harry herceg minap megjelent könyvének eredeti kézirata kétszer olyan hosszú volt, mint a 407 oldalas végleges változat, de édesapja, III. Károly király és bátyja, Vilmos trónörökös soha nem bocsátotta volna meg neki, ha mindent a nyilvánosság elé tár – ezt maga a szerző fedte fel egy szombaton közölt lapinterjúban.

A „Spare” (Tartalék) című 407 oldalas mű – amely magyarul március 17-én jelenik meg a Corvina kiadásában, „Tartalék” címmel – kedden került a könyvesboltokba Nagy-Britanniában, Amerikában, Kanadában és több más országban.

A brit, az amerikai és a kanadai kiadásból a megjelenés napján 1,4 millió példány fogyott. A könyv a kizárólagos részek nélkül is tartalmaz meglehetősen kényes részleteket a királyi család életéből.

Ezek közé tartozik az a rész, amelyben Harry – III. Károly király és a néhai Diana hercegnő második fia, a tavaly szeptemberben elhunyt II. Erzsébet királynő unokája – felfedi, hogy

bátyja, Vilmos trónörökös egy vita hevében tettelegességre ragadtatta magát vele szemben.

A vita Harry amerikai felesége, Meghan hercegnő körül robbant ki, akit a könyvrészlet szerint Vilmos nehéz természetűnek, gorombának, nyers modorúnak nevezett, Harry viszont azzal vádolta bátyját, hogy „a sajtóban Meghanról elterjedt narratívát szajkózza”.

A szóváltás odáig fajult, hogy a trónörökös elvesztette önuralmát, és káromkodások közepette, a galériánál fogva a padlóra teremtette öccsét, miközben nyakláncát is elszakította. Hatalmas feltűnést keltett az a rész is, amelyben Harry – aki tíz évet töltött a brit fegyveres erők kötelékében, és kétszer szolgált az afganisztáni tűzvonalban – feltárja, hogy afganisztáni harci bevetésekben 25 embert ölt meg.

A herceg a The Daily Telegraph című konzervatív brit napilapnak adott, szombaton megjelent interjúban elmondta: a könyv első tervezete 800 oldalas volt, de ebben voltak olyan események, különösen közte és Vilmos, illetve kisebb részben közte és apja, III. Károly

király között, amelyeket nem akart a világ tudomására hozni.

Harry hozzátéste: nem hiszi, hogy édesapja és bátyja valaha is megbocsátott volna neki, ha ezeket a részleteket is belevette volna a könyvbe. A herceg a szombati lapinterjúban elmondja azt is, hogy aggódik Vilmos trónörökös és felesége, Katalin hercegnő három gyermekéért, mert tudja, hogy a gyerekek közül legalább egynek ugyanaz a „tartalékszerep” jut majd, mint neki.

Édesapja után Vilmos majdan az Egyesült Királyság következő uralkodója lesz, őt pedig elsőszülött gyermeke, a kilencéves György herceg követi a brit trónon.

Az új memoár címe is arra a keserűségre utal, amelyet Harry érez amiatt, hogy ő csak a „tartalék” a brit királyi családban. Az elterjedt mondás szerint ugyanis a mindenkori uralkodó akkor gondoskodik megfelelően a trónutódlásról, ha házasságából születik egy trónörökös (heir) és egy tartalék is (spare).

Harry jelenleg az ötödik a brit trónutódlási sorban. (MTI)

Andrzej Poczubut fehéroroszországi lengyel kisebbségi vezető szabadon bocsátását követelik

Varsó azt követeli, hogy bocsássák szabadon Andrzej Poczubut fehéroroszországi lengyel kisebbségi vezetőt, akinek a pere hétfőn kezdődött meg a fehérorosz Hrodna városában – hangsúlyozta Piotr Wawrzyk lengyel külügyminiszter-helyettes.

A 2021 márciusában letartóztatott Poczubut semmilyen bűncselekményt nem követett el, az ellene emelt vádaknak „semmi közük a valósághoz” – nyomatékosította Wawrzyk a lengyel közszolgálati rádióban. Hozzátette: amennyiben a per valóban tisztességes lenne, Poczubut azonnal szabadon bocsátanák. Poczubutot azért börtönözték be, mert a fehérorosz rezsim ellenségének tekinti, és a minszki vezetés „mindent megtesz azért, hogy Lengyelországot fő ellenségének állítsa be” – magya-

rázta a diplomata. Andrzej Poczubut ismert újságíró ellen a fehérorosz főügyészség „nemzeti és vallási gyűlölet szítása”, valamint az Fehéroroszországnak ártó tevékenységre való buzdítás címén indított büntetőjogi eljárást. A vád alapján akár 12 éves szabadságvesztés is kiszabható. Poczubut perét kétszer is elhalasztották, eredetileg tavaly novemberben lett volna az első tárgyalás.

Marcin Wojciechowski, a minszki lengyel nagykövetség ügyvivője a PAP lengyel hírügynökségnek megerősítette: öt hétfőn nem engedték be a tárgyalóterembe. Wojciechowski hangsúlyozta: a lengyel diplomácia folytatni fogja erőfeszítéseit Poczubut ügyének „pozitív megoldása” érdekében.

A PAP hírügynökség fehéroroszországi tudósítója Poczubut felesé-

gét idézve közölte: a pert az ügyészség kezdeményezésére a bíróság zárt ajtók mögött tartja, a tárgyalóteremből Poczubut legközelebbi hozzátartozóinak is távoznuk kellett. Oxana Poczubut 2021 nyarán férje rossz egészségi állapotára figyelmeztette a közvéleményt. Hétfőn elmondta: házastársa – akit a tárgyalóteremben először látott letartóztatása óta – elszántan tűnt.

A lengyel közszolgálati televízió által működtetett, Belsat nevű, fehérorosz nyelven sugárzó csatorna honlapja szerint a bíróság Poczubut letartóztatásának második évfordulóján, március 25-én hirdethet ítéletet.

A lengyel kormány és a fehéroroszországi jogvédő szervezetek már korábban politikailag motiváltak minősítették a kisebbségi vezető elleni büntető eljárást. (MTI)

Klímaaktivisták tüntettek Davosban a Világgazdasági Fórum előtt

A mesterlövészekről a betonakadályokig minden a helyén van

Klímaaktivisták tüntettek a hétfőn kezdődött Világgazdasági Fórum (WEF) helyszínén a svájci Davosban. A tüntetés miatt autók rekedtek autókival a külvárosban. A Világgazdasági Fórum régóta szálka a klímaaktivisták szemében: szerintük nem kínál megoldást az aktuális problémákra, például a klímatazstrófára.

Az idei fórum mottója: „Együttműködés egy széttagozott világban”. A résztvevők elemezni fogják például, hogy a koronavírus-járvány és az ukrain háború hatása hogyan rázta meg az amúgy is törékeny globális rendszert.

„Kétségtelen, hogy az idei, 53. davosi találkozóra az elmúlt évtizedek legbonyolultabb geopolitikai és geogazdasági körülményei között kerül sor. Sok minden forog kockán” – mondta pár napja a Világgazdasági Fórum elnöke, Borge Brende.

Több mint 50 állam- és kormányfő, 19 jegybankelnök, 30 kereskedelmi és 35 külügyminiszter,

valamint az ENSZ, a Nemzetközi Valutaalap és a Kereskedelmi Világszervezet vezetője vesz részt a Világgazdasági Fórum éves találkozásán Davosban.

Az idei fórum a valaha volt legnagyobb üzleti részvételt viszi Davosba; több mint 1500 vezető regisztrált 700 szervezet képviselőiben, vagyis mindenki ott lesz a svájci síparadicsomban, aki a két évvel ezelőtti koronavírus-világjárvány és a májusi rendkívüli tavaszi

találkozó miatt lemondta a találkozót.

Néhány nappal a fórum megnyitása előtt a WEF közzétette a „globális kockázatokról szóló 2023. évi jelentését”. A következő két év leg súlyosabb globális kockázatának a „megélhetési válság” számít, amely rövid időn belül tetőzik. Míg a „megélhetési válság” a legnagyobb rövid távú kockázat, addig az éghajlatváltozás mérséklésének és a klímaváltozáshoz való alkalmazko-

dásnak a kudarca a legnagyobb hosszú távú aggodalom a jelentés szerint.

Idén 263 millió ember sülyedhet mélyszegénységbe

Idén 263 millió ember sülyedhet mélyszegénységbe, ami 33 óránként egymillió embert jelent. Ezzel szemben a világvárvány alatt 573 új milliárdos született, vagyis 30 óránként egy – közölte az Oxfam globális jótékonyági szervezet hétfőn a világ politikai és üzleti elitjének davosi csúcstalálkozásán.

„Látjuk a problémákat, érzékeljük a válságok különböző szintjeit, ami nyomasztó, de mégis van benne valami reményt adó üzenet, ami nem más, mint hogy van pénz. Van, csak nincs jól elosztva. És léteznek olyan intézkedések, amelyekkel ezeket az egyenlőtlenségeket orvosolni lehet. A milliósok esetében az alacsony, 2%-os adót 5%-osra emelhetjük. Ezzel elegendő pénz lenne ahhoz, hogy ezt a mély társadalmi problémát kezeljük” – mondta Gabriela Bucher, az Oxfam Intézet ügyvezető igazgatója.

A résztvevőkkel együtt a tüntetők is visszatértek

A mesterlövészekről kezdve a betonakadályokig minden a helyén van Davosban, hogy ne érhesse meglepetés a Világgazdasági Fórum magas rangú résztvevőit.

A svájci városban újra az ilyenkor szokásos biztonsági intézkedések vannak érvényben. Tavaly nem volt rájuk szükség, mert a világvárvány miatt online tartották a csúcsot, idén azonban a résztvevőkkel együtt a tüntetők is visszatértek. Közülük néhányan abban reménykednek, hogy a világ vezetői hajlandóak lesznek határozott lépéseket tenni a szegénység és a klímaválság ügyében.

Évtizedek óta most először Oroszország nem vehet részt a davosi fórumon. Az orosz házbán, amely máskor üzleti találkozók helyszínéül szolgált, idén az Ukrajnában elkövetett orosz háborús bűnökről láthatók fotók.

(Hírösszefoglaló. Forrás: Euro-news)

A MAGYAR KULTÚRA Rendkívüli hangverseny **NAPJA**

KÖZREMŰKÖDNEK:

DÁVID TAMÁS hegedű (Basel, Budapest)
SZÉKELY ATTILA zongora (Berlin)
Marosszéki Kodály Zoltán Gyermek- és Ifjúsági Kar
KARNAGYOK: Czakó Gabriella, Nagy Éva Vera SSND
Marosvásárhelyi Állami Filharmónia
Szimfonikus Zenekara

VEZÉNYEL:
HAMAR ZSOLT (Budapest)

MŰSORON:

Bartók Béla: 1. Rapszódia hegedűre és zenekarra
Liszt Ferenc: 2., Á-dúr Zongoraverseny
Bartók Béla: 2. Rapszódia hegedűre és zenekarra
Kodály Zoltán: Galántai táncok

**MAROSVÁSÁRHELY
Kultúrpalota, Nagyterem**

Jegyek kaphatók a Kultúrpalota jegypénztárában
A belépő ára: **20 Ron**

**2023.
01.22.
18:00**

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek, tájékoztatjuk Önöket, hogy Marosvásárhelyen, a Tulipán utca 25. szám alatt működő MCA Health Care orvosi laboratórium rendelkezik a Maros megyei egészségbiztosítási pénztári alapból származó összeggel januárra ártámogatott (ingyenes) orvosi analízisek elvégzésére. Ehhez szükséges küldőpapír a családvostól/szakorvostól.

Az érdekelteket kérjük, hogy előjegyzés érdekében hívják a 0365-882-747-es telefonszámot hétfőtől péntekig 7–19 óra között.

A magyar költészet egyik legkiemelkedőbb alakja, a költő, forradalmár, nemzeti hős Petőfi Sándor 1823-ban született, azaz pontosan 200 éve, ezért ebben az évben rá emlékezünk. A János vitéz a gyerekek és felnőttek egyik legkedvesebb olvasmánya.

Éljük át együtt e mű izgalmaival
a Maros Művészegyüttes előadásán keresztül
január 17-én 19 órai kezdettel!

Helyek foglalhatóak a 0757-059-594-es telefonszámon.

PITTYESZES ÉS GYUFA ELŐADÁSOK

FEBRUÁR 19. SEPSISZENTGYÖRGY
19:00 ÓRA
MIKO KONFERENCIA TEREM

FEBRUÁR 20. MAROSVÁSÁRHELY
19:00 ÓRA
KULTÚRPALOTA

FEBRUÁR 21. SZÉKELYKERESZTÚR
19:00 ÓRA
MŰVELŐDÉSI HÁZ

FEBRUÁR 22. CSÍKSZEREDA
19:00 ÓRA
SZAKSZERVEZETEK MŰVELŐDÉSI HÁZA

tel. 0790 591 531
www.pittyes.com
pittyesinfo@gmail.com

Megjelent:

Zöld Gizella
Labdarózsa, fehér labdarózsa

Keresd a KOBÁK könyvesboltban
Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám

**Marosvásárhelyi
Rádió
Románia**

www.marosvasarhelyiradio.ro

**96 FM
106,8 FM
1323 AM**